Opłata pocztowa uiszczona ry zaltem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 298 (990 | Łódź, Wtorek 28 Grudnia 1926 | פירטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג כג טבת תרפ״ז. | Nr. 298 (990

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71 | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 247

שארפער קאנפליקט אמעריקא-מעקסיקא

בערלין, 27 (אטע) די אמעריקאנישע רעגירונג האט פערבאטען ארויסצופיהרען קיין מעקסיקא 10 מיליטערישע עראפלאנען, וועלכע זענען געווארען בעקויפט אין אמעריקא דורך מעקסיקא.

אין די פאליטישע קרייזען בעטראכט מען דעם פערבאט פון דער אמעריקאנער רעגירונג, אלס צייכען פון פערשארפטע בעציהונגען צווישען די פעראייניגטע שטאטען און מעקסיקא.

ענגלישער דעפוטאט קענווארטי פאהרט קיין אמעריקא

און וועט זיך דארט בעטייליגען אין דער פראפאגאנדע פאר א״י.

לאנדאן, 27. (טעלעגראפיש דורך י.ט.א.) אהער איז צוריקגעקומען פון זיין רייזע קיין א״י דער בעקאנטער דעפוטאט קענווארטי. דעם 29. ה. ח. פאהרט ער אפ קיין אמעריקא, וואו ער וועט צוזאמען מיט׳ן פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע זיך בעטייליגען אין דער קאמפאניע פאר א״י.

נייע עדות אינ׳ם שווארצבארד פראצעס.

פאריז, 27 (טעלעגראפיש פון י.ט.א.) ס׳איז מעגליך, אז דער אויספארשונגס-ריכטער אינ׳ם שווארצבארד פראצעס וועט נאך אויסהערען 2 עדות מצד די ציווילע מאהנער, צווישען זיי דער גענעראל סקאלסקי. קיין קאנפראנטאציע מיט שווארצבארד׳ן וועט נישט פארקומען, ווייל די ערקלערונגען פון גענעראל סקאלסקי וועלען נאר זיין נוגע דער מאראלישער קוואליפיקאציע פון פעטלורא.

דער טערמין ווען דער פראצעס וועט פארקומען איז נאך נישט פעסטגעשטעלט אבער יעדענפאלס, וועט ער נישט פארקומען פריהער ווי ענדע פעברואר, און אפשר נאך שפעטער. דער פראצעס וועט דויערען 8 טעג די ציווילע מאהנער רופען ארויס א גרויסע צאהל עדות.

די ערשטע אונטערערדישע באהן אין רוסלאנד

זאל געבויט ווערען דורך א דייטשער געזעלשאפט.

בערלין 27 (אטע) איינציכען ווערט מען אין מאסקווע אנהויבען בויען די ערשטע אין רוסלאנד אונטערערדישע באהן. די קאסטען פון דער אונטערנעהמונג זענען אויסגערעכענט אויף 200 מיליאן גאלד-רובל.

די דייטשע סימענס-געזעלשאפט פיהרט אין דעם ענין אונטערהאנדלונגען מיט דער סאוויעטישער רעגירונג. דער אפמאך וועט אין קורצען אונטערגעשריבען ווערען.

סמעטאנא ווייסט נישט...

קאוונא, 27. (טעלעגראפיש דורך יט״א). דאס פעלד-געריכט האט פערמשפט צו דערשיסען 2 יודען רפאל אבראמאוויטש און צבי טשארני, אלס בעשולדיגטע אין וועלען ארויסרופען א קאמוניסטישע איבערקעהרעניש. א יודישע דעלעגאציע מיט׳ן הרב שאפירא בראש האט זיך געווענדעט צום מלוכה-פרעזידענט סמעטאנא וועגען בעגנעדיגען די פער׳משפט׳ע. סמעטאנא האט געענטפערט, אז איהם איז וועגען דעם ענין גארנישט בעקאנט.

אין די ענגלישע קויהלען גרובען

געהט שוין די ארבייט נארמאל.

לאנדאן, 27 (אטע) די ארביימס-פראדוקטיוויטעט אין די ענגלישע קויהלען-גרובען דערנעהנטערט זיך שוין צום נארמאלען צושטאנד. אין דער לעצטער וואך האט שוין די פראדוקציע דערגרייכט 446.900, 4 טאן. אין פערלויף פון די לעצטע 2 וואכען איז די פראדוקציע פערדאפעלט געווארען.

ירושלימער יודישע כהלה פראטעסטירט נעגען די פאגראמען אויף יודען אין רומעניען.

ירושלים, 27 (טעלעגראפיש דורך יט״א) די יודישע קהלה אין ירושלים האט אנגענומען א שארפען פראטעסט נעגען די אנטי-יודישע פאגראמען אין רומעניע.

דער פראטעסט איז איבערגעשיקט געווארען צו דער פעלקער-ליגע און צו דער ענגלישער רעגירונג.

דריטער באנדיטען-אנפאל אויף א באהן-סטאציע.

לעמבערג, 27 (ספ. טעל.) פאר דער געביידע פון רער באהן - סטאציע אין ראווא-רוסקא זענען צוגעפאהרען אין א שליטען צוועלף טרוזאן און אויסנוצענדיג דעם מאמענט, וואס די קאסירערין איז ארויס פון קאסע-צימער ארויסגעכאפט פון דארט העכער 1000 זל. און ענטלאפען. מ׳האט זיי נאכגעיאגט, נאר ס׳איז זיי נישט געלונגען צו כאפען.

טערמין אויסצוקויפען פאטענטען איז נישט פערלענגערט - געווארען.

ווארשא, 27 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). פון פינאנץ-קאמער טיילט מען מיט, אז קיין פערארדנונג וועגען פראלאנגירען דאס אויסקויפען פון פאטענטען איז נישט ערשינען.

גענעראל סיר דידס קומט קיין פוילען

און וועט בעזוכען אויך לאדז.

ווארשא, 27 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דעם 2 יאנואר קומט קיין פוילען דער ענגלישער גענעראל סיר וויגדהעם דידס. סיר דידס א קריסט, איז א בעקאנטער א״י-פארשער, וואס איז זעהר אנגעזעהן אינ׳ם ענגלישען אויסערן מיניסטעריום. אלס פאלעסטינא פארשער האט זיך גענעראל דידס בעקענט מיט׳ן ציוניזם און איז געווארען זייער אן אנהענגער נאך פאר׳ן פערעפענטליכען פון דער באלפור-דעקלאראציע, ער איז נישט לאנג געקומען פון א״י, איצט פאהרט ער ארויס קיין פוילען וואו ער וועט בעזוכען א רייהע גרעסערע שטעדט.

גענעראל סיר דידס קומט אין דער בעגלייטונג פונ׳ם סעקרעטאר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין לאנדאן ה׳ לעאן לאוטערבאך. אין ווארשא וועט סיר דידס אויפטרעטען אויף א עפענטליכער פערזאמלונג, וואו ער וועט רעדען ענגליש, און זיין רעדע וועט איבערגעזעצט ווערען אויף פויליש און יודיש. שפעטער וועט ער אפהאלטען א פרעסע-קאנפערענץ. סיר דידס וועט אויך אפיציעל בעגריסט ווערען דורך דער רעגירונג.

דעם 6-טען יאנואר וועט גענעראל סיר דידס אנקומען קיין לאדז, וואו ער וועט אויף אן עפענטליכער פערזאמלונג איבערגעבען זיינע מיינונגען וועגען א״י און דערצעהלען וועגען זיינע לעצטע איינדריקען. אין לאדז וועט ער פערבלייבען ביז שבת אין אווענד, פון דאנען וועט ער ארויספאהרען קיין לעמבערג און קראקא און פון דארט צוריק קיין לאנדאן.

הנהלות הגמנסיות

של החברה ליסוד בתי ספר תיכונים עברים בלודז

מודיעות, כי בקשות הכניסה מתקבלות כדלקמן:

בלשכת הגמנסיה הראשונה לנערים, מניסטרצקה 7א

בלשכת הגמנסיה השניה לנערים, מניסטרצקה 16

בלשכת הגמנסיה לנערות, פירמוביץ 7

לפני הצהרים בשעות העבודה (1-10)

בחינות הכניסה תחלנה ביום א׳ שבט תרפ״ז.

1??

KLINIKA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA

Dr. med. S. DRUEBINA, 6-go Sierpnia (Benedykta) 15/17, telefon 53-10.

Po gruntownym remoncie klinika została uruchomiona. Przyjmuje się na porody i operacje na I-szą i II gą klasę.

Godziny przyjęć od 10-12. 6LL

צענטער. סוחרים פאבריקאנטן-פערבאנד

אויף דער לאדזשער וואיעוואדזטווע (פעטריקאווער 10).

מיר מאכען בעקאנט אונזערע מיטגלידער, אז דער ענטגילטיגער טערמין פון

אויסצוקויפען פאטענטען אויפ׳ן יאהר 1927

ענדיגט זיך דעם 31-טען דעצעמבער ה. י.

דער אויבענדערמאהנטער טערמין וועט נישט פערלענגערט ווערען.

די פאראיינס-קאסע נעהמט אן איינצאהלונגען אויף פאטענטען נאר ביז׳ן 30. דעצעמבער ה. י. אין די ביורא-שעה׳ן פון 10 פריה ביז 1 מיטאג און פון 4 נאכמ. ביז 7 אין אווענד.

די פערוואלטונג.

145

די יודישע רעכט פאָרמעל און פאַקטיש.

פּרעזעס פון יודישען קאָלאָ דעפּ. האַרטגלאַס וועגען די רעכטליכע לאַגע פון יודען און וועגען דער בעציהונג פון יודישען קאָלאָ צו דער רעגירונג.

(אינטערוויאו ספּעציעל פאַר'ן „נייעם פאָלקסבלאַט").

אויסנוצענדיג די געלעגענהייט וואָס אין לאָדז האָט געווײַלט דער פּרעזעס פון יודישען „קאָלאָ" דעפּ. האַרטגלאַס, האָט אונזער מיטאַרבייטער געהאַט מיט איהם אַ געשפּרעך — ווי האַלט עס מיט די יודישע רעכט אין פּוילען — האָבען מיר אָנגעהויבען אונזער געשפּרעך.

— די פראַגע איז זעהר ברייט אויסגעשטעלט — הויבט אָן אַדוו. האַרטגלאַס — פאָרמעל, ווי איהר ווייסט, האָבען מיר אַלע רעכט, וואָס זענען אונז קאָנסטיטוציאָנעל פאַרזיכערט, אָבער די צרה איז וואָס די דאָזיגע רעכט ווערען נישט אָנגעווענדעט. מיר זענען אין אַזאַ לאַגע, אַז מיר מוזען אָנווענדען די גרעסטע אָנשטרענגונגען, אַז בנוגע אונז, זאָלען אָנגעווענדעט ווערען אונזער רעכט דורך די, וואָס קענען עס טון. די „אויספיהרער" פון די געזעצען טייטשען זיי אויס אויף זייער אָריגינעלען שטייגער. אָט בנוגע דעם דאַרפען מיר פיהרען אונזער קאַמף און בעמיהונגען.

אין פּוילען זענען ביז לעצטענס געשטאַנען ביים רודער די רעאַקציאָנערע קרייזען, וועלכע האָבען אונז גאָרנישט געוואָלט געבען, וועלכע האָבען געשאַפען די שטימונג אין דער ברייטער גאַס, אַז מיר די יודען, זענען בירגער פון דער צווייטער מדרגה, וואָס פערלאַנגען פאַר זיך פּריווילעגיעס. און ערפילען נישט אונזערע בירגערליכע פליכטען. אונזערע נאָרמאַלסטע, פּשוטסטע פערלאַנגען זענען פאַרשריגען געוואָרען. דאַגעגען זענען אויף אונז געוואָרפען געוואָרען די גרעסטע שטייער-לאַסטען, אונטער וועלכע מיר זענען דערדריקט געוואָרען. ס'איז דערום פערשטענדליך, אַז מיר האָבען לייכטער אָפּגעאָטעמט, ווען צום רודער זענען געקומען די מעהר-ליבעראַלערע קרייזען, וועלכע בעקומען מיט דער צייט אַלץ מעהר מוט און דרייסטקייט. ס'איז אויך פערשטענדליך, אַז פיל פון אונז זענען געווען גרייט צו וואַרפען זיך אין זייערע אָרעמס, נישט אָפּוואַרטענדיג. וואָס און ווי אַזוי ס'וועט זיך ענדערען אין זייער בעציהונג.

די נייע מענשען, וואָס זענען געקומען צו דער מאַכט, מענשען מיט מעהר ליבעראַלערע אָנשויאונגען, האָבען אָנגעזאָגט אַ נייע בעציהונג צו אונז, אָבער דאָס צוגעזאָגטע איז דערווייל נישט דערפילט געוואָרען. פיל פון אונזערע נאַציאָנאַלע פאָדערונגען ווערען דורך זיי אויסגעטאַסט אַלס „פּריווילעגיעס", אפילו דאָס, וואָס זיי האָבען אָנערקענט פאַר וויכטיג, מעגליך און פּאַסיג, האָבען זיי נישט דורכגעפיהרט אין לעבען.

אמת, די זאַך איז נישט אַזוי לייכט, ווייל נישט אַלץ איז אָפּהענגיג פון די שפּיצען, פון אויבען; די אויספיהרונג ליגט אין די הענד פון די קלענערע בעאַמטע, וואָס זייער שטעלונג און אויפפאַסונג האָט זיך נישט געענדערט און ס'וועט נאָך אַדורך גענוג צייט, ביז זיי וועלען דערפיהלען, אַז פון אויבען ווערט נישט טאָלערירט אַזאַ בעציהונג צו דער יודישער בעפעלקערונג, ווי ס'איז געווען ביז איצט. און דער פאַקט, וואָס קיין ממשות'דיגע ענדערונגען זענען נישט פאָרגעקומען, האָט טאַקי אַרויסגערופען אַ גרויסע אומצופרידענהייט אין די רייהען פון יודישען „קאָלאָ" און אַ העלפט האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר איבערגעהען אין אָפּאָזיציע צו דער רעגירונג.

מ'דאַרף אָבער אויך פעסטשטעלען, אַז לעצטענס ווערט דאָך עפּיס געטאָן אין דער ריכטונג צו בעפרידיגען די יודישע פּאָסטולאַטען. די שטימונג אויבען האָט זיך געענדערט און ס'הויבט זיך אָן אָפּצורופען אַפילו אונטען. ס'איז כאַראַקטעריסטיש פאַר די שטימונגען פון דער לעצטער צייט, דער אַרויסטריט פון פּוילישען באָטשאַפטער טשעכאַנאָווסקי אין ניו-יאָרק. דאָס האָט נישט קיין ספּעציעלע בעדייטונג, ס'איז אָבער כאַראַקטעריסטיש און זעהר סימפּאַטיש פאַר די צייט-שטימונגען.

— ווי האַלט עס מיט דער פראַגע וועגען די יודישע קהלה אין פּוילען?

— אונזער שטעלונג איז דער רעגירונג בעקאַנט. די פראַגע ווערט איצט בעהאַנדעלט אין דער מינדערהייטס-סעקציע און מיר וואַרטען אָפּ, וואָס ז'וועט אונז זאָגען.

— ווי בלייבט די בעציהונג פון קאָלאָ צו דער רעגירונג?

— דערווייל קומט אויס פעסטצושטעלען, אַז די רעגירונג וויל האָבען די גוטע שטימונג פון דער יודישער „קאָלאָ" און פון דער יודישער בעפעלקערונג, אונזער שטעלונג וועט זיין אָפּהענגיג פון דעם וויפיל און ווי אַזוי די רעגירונג וועט דורכפיהרען אין לעבען אונזערע פּאָסטולאַטען.

י. הינדעס.

קאָנפערענץ פון אַלע לאַנד-פערבאַנדען פון „אָזע"

„אָזע" שטאַרק פערברייטערט די טעטיגקייט.

בערלין, (י.ט.א.) דעם 22. דעצעמבער איז אין בערלין געטאָגט געוואָרען אַ קאָנפערענץ פון די פאָרשטעהער פון די אַלע לאַנד-פערבאַנדען פון דער געזעלשאַפט פאַר יודישען געזונדהייטס-שוץ „אָזע". אין דער קאָנפערענץ האָבען זיך בעטייליגט פאָרשטעהער פון „אָזע" אין לאָנדאָן, ליטע, לעטלאַנד, בעסאַראַביען, ווילנע, דאַנציג, רוסלאַנד א. א. וו. די יודישע געזעלשאַפט פאַר געזונדהייטס שוץ אין פּוילען „טאָז" איז געווען פאָרטרעטען דורך ד"ר וואָלפמאַן. די קאָנפערענץ איז בעגריסט געוואָרען דורך פאָרשטעהער פון פאַרשידענע אינסטיטוציעס אין דייטשלאַנד. דער פאָרזיצער פון פערבאַנד „אָזע" ד"ר טשלענאָוו האָט עפענדיג די בעראַטונג בעגריסט די דעלעגאַטען און געגעבען אַן איבערבליק פון דער אַרבייט אויפ'ן געביט פון געזונדהייטס-שוץ אין משך פון די לעצטע צוויי יאָהר.

נאָך דער ערעפנונגס-רעדע פון ד"ר טשלענאָוו האָט ד"ר ל. גורוויטש אָפּגעגעבען אַן אויספיהרליכען בעריכט וועגען דער טעטיגקייט פון דער צענטראַל-פערוואַלטונג אין משך פון די לעצטע צוויי יאָהר. אין רוסלאַנד זענען אין משך פון 1922 ביז 1924 געגרינדעט געוואָרען 104 אַנשטאַלטען. אַ דאַנק זייער טעטיגקייט איז געלונגען צו ראַטעווען פון טויט פיל יודישע לעבענס. דער שווערער עקאָנאָמישער קריזיס פון מזרח-אייראָפּעאישען יודענטום האָט פערגרעסערט די נויט און געוועקט נייע דרינגענדע הילפס-בעדערפענישען. גלייכצייטיג אָבער זענען דערשיטערט געוואָרען די פינאַנציעלע יסודות פון די אָפּטיילונגען פון „אָזע".

ווי בעקאַנט דאַרפען 50 פּראָצענט פון בודזשעט געדעקט ווערען דורך די לאָקאַלע אָרגאַניזאַציעס, און דאָס איז זיי שווער געווען צו ערפילען. אַ דאַנק דער הילף פון „דזשאָינט" און אַנדערע אויסלענדישע אָרגאַניזאַציעס איז מעגליך געווען צו פערברייטערען די אַרבייט.

די צאָהל פון די „אָזע" אַנשטאַלטען האָט זיך אין משך פון די לעצטע 2 יאָהר שטאַרק פערגרעסערט. סוף 1924 זענען געווען 31 אַנשטאַלטען איצט זענען פערהאַן 50. סוף 1924 זענען געווען 32 שול-מעדיצינישע סטאַציעס, וואָס האָבען אַרומגענומען 16,000 קינדער. איצט זענען טעטיג 57 סטאַציעס, וואָס האָבען אַן אויפזיכט אויף 27,000 קינדער. עס זענען געשאַפען געוואָרען סאַנאַטאָריעס פאַר שווינדזיכטיגע און אַנדערע אַנשטאַלטען. די טעטיגקייט פון „אָזע" געפינט גרויסע אָנערקענונג אין אייראָפּאַ און אַמעריקאַ. אויך אין מערב-אייראָפּאַ ענטוויקעלט „אָזע" לעצטענס אַן אינטענסיווע טעטיגקייט ספּעציעל אין בערלין און לאָנדאָן. אין אַלע לענדער ווערט געפיהרט אַן אויפקלערונגס-אַרבייט אין גרויסען מאַסשטאַב. עס איז געשאַפען געוואָרען דער ערשטער יודישער היגיענישער וואַנדערמוזיי. עס ווערען אַרויסגעגעבען פיל בראָשורען און פלוג-בלעטער, פּלאַקאַטען א. א. וו. אַ דאַנק דער טעטיגקייט פון „אָזע" האָט זיך לעצטענס געהויבען דאָס היגיענישע ניוואָ פון דער יודישער בעפעלקערונג אין מזרח-אייראָפּאַ.

פּראָצעס פון אַלבאַנישע אויפשטענדיגע.

בעלגראַד, 27 (ספּ. טעל.) בעת'ן לעצטען אויפשטאַנד אין אַלבאַניען זענען אַרעסטירט געוואָרען 800 פּערזאָן. דער פּראָצעס געגען זיי וואָס איז פאָרגעקומען אין סקוטאַרי איז איצט טיילווייז פערענדיגט געוואָרען. פון דער ערשטער גרופּע זענען 5 פער'משפּט געוואָרען אויף טויט, 6 — אויף אייביגע טורמע; 40 אויף טורמע פון 3 ביז 5 יאָהר און 3 זענען בעפרייט געוואָרען.

מאַרשאַלעק פּילסודסקי איז פּרעזידיום פון מיניסטעריען-ראַט.

וואַרשע, 27 (טעלעפאָניש) צוליב דער אָבוועזענהייט פון וויצע פּרעמיער באַרטעל, וועלכער איז אַרויסגעפאָהרען אויף די חגאות אויף אורלויב קיין זאַקאָפּאַנע האָט היינט מאַרשאַלעק פּילסודסקי פערזענליך אָנגעפיהרט מיט די אַרבייטען פון דער רעגירונג. אַלע לויפענדע מלוכה-פראַגען זענען דורכ'ן שעף פון פּרעמיער'ס קאַבינעט ד"ר גושיבאָווסקי פאָרגעשטעלט געוואָרען צו ערלעדיגען אין פּרעזידיום פון מיניסטעריען-ראַט דירעקט דעם פּרעמיער מאַרשאַלעק פּילסודסקי.

אַ געוואַלדיגע שרפה אין די ענגלישע דאָקען.

לאָנדאָן, 27 (ספּ. טעל.) אין די היגע דאָקען איז פון אַן אומבעקאַנטער סיבה אויסגעבראָכען אַ שרפה. דאָס פייער האָט פערניכטעט 10 קאָלאָסאַלע לאַגערן פון סחורות.

די היזקות בעטרעפען פיל מיליאָנען פונט שטערלינג.

אָפּגעברענט אַ פילם-אַנשטאַלט אין דייטשלאַנד.

בערלין, 27 (אַטע) די פילם אַנשטאַלטען פון דער געזעלשאַפט „אַרביס" אין נייגרינוואַלד ביי מינכען, זענען פערברענט געוואָרען, די דירעקציע געביידע און אַ טייל פונ'ם אַטעליע זענען גענצליך פערניכטעט געוואָרען.

לוסיען וואָלף 70 יאָהר אַלט

לאָנדאָן. (י.ט.א.) דעם 1 טען פעברואַר 1927 ווערט דער בעקאַנטער יודישער כלל-טוער און קעמפער פאַר די רעכט פון די יודען אין פערשידענע לענדער ה' לוסיען וואָלף ענדיגען זיין 70-טען לעבענס-יאָהר. לכבוד דעם יובילאָם ווערט די יודישע היסטאָרישע געזעלשאַפט אין לאָנדאָן, פון וועלכער ה' לוסיען וואָלף איז פאָרזיצענדער, איינאָרדנען אַ פייערונג אונטער'ן פאָרזיץ פון סער הערבערט סאַמיועל.

פּרימאָ דע ריוועראַ לייקענט אָפּ...

כדי ריכטיג צו אינפאָרמירען די בעפעלקערונג האָט ער איינגעפיהרט אַ צענזור און גיט אַרויס אַן אָפיציעלע צייטונג.

פּאַריז, 27 (אַטע) פּרימאָ דע ריווערע האָט געהאַט אַן אינטערוויאו מיט'ן קאָרעספּאָנדענט פון „פיגאַראָ". ער האָט ערקלערט, אַז ער האָט נישט בדעה אַרויסצוטרעטען פון דער רעגירונג, ווייל 99 פּראָצ. פון דער בעפעלקערונג האָט צו איהם צוטרוי און שיצט איהם.

די פּרעסע-צענזור בעטראַכט פּרימאָ דע ריווערע אַלס דעם בעסטען מיטעל צו צושטעלען דער בעפעלקערונג ריכטיגע ידיעות, ווייל די צענזור שטרייכט די פאַלשע און אומגעלומפּערטע ידיעות. כדי אָביעקטיוו צו אינפאָרמירען די בעפעלקערונג וועגען די געשעהענישען, האָט פּרימאָ דע ריווערע אָנגעהויבען אַרויסגעבען אַן אָפיציעלע צייטונג.

צום סוף האָט דער דיקטאַטאָר אָפּגעלייקענט די קלאַנגען, וואָס זענען אַזוי פערשפּרייט אין אויסלאַנד, אַז ער זאָל כלומרשט האַלטען אַרעסטירט דעם קעניג אַלפאָנס.

אכטונג, ה' פּריזיערס!
העלניש וואַסער 3.80 זל. אַ קילאָ.
בלומען-וואַסער 3.80 זל. אַ קילאָ.
חעזשעטאַל 3.20 זל. אַ קילאָ.
ראָזיר-וואַסער Pixin 8.00 זל. אַ קילאָ
אַלץ בעקומט איהר אַם ביליגסטען נור אין דער
פּערפומעריע פון
י. דרוקער, זאַוואַדזקאַ 11

אכטונג! אין מיין ערשטקלאַסיגער
ראָזשנער
ווערען אָנגענומען זאַמלונגען, פון אייגענער און אַנפערטרויטע
בליִמלונגען
ליכע פעלי-אויסאַר-
ווערען צו ביליגע פּרייזען. גוטע בעדינונגען.
מ. שאַליט, פּעטריקאָווער 33

אַנ'ערנסטליכער יונגערמאַן,
מיט גוטע רעקאָמענדאַציעס
זוכט אַנ'אָרט צו
שלאָפען
אין אַ פאַבריק אָדער אין אַ געשעפט פאַר אַ קליינעם געהאַלט.
צו ערפאַרען אין אדמיניסטראַציע

— ד"ר —
י. הערשפינקעל
Zawadzka 15,
telefon 11-87
— — ספּעציאַליסט פאַר — —
קינדער · קראַנקהייטען.
נעמט אָן אינדערהיים פון 8—10
פריה און פון 3—5 נאָכמיטאָג
און אין לעטשניצע „פּאָמאָץ".

מאַסאַזש-און הייל-גימנאַסטיק-שולע
און קאַבינעט
פון דר. מעד. ב. שמירגעלד
צעגעלניאַנאַ 6, טעל. 51-39
ריקענביינער-פערקרימונגען, פּאַראַליזען, נערווען-שמערצען, פעטזוכט, אַרטעריאָזיס, שטוהל-פערשטאָפּונג, גינעקאָלאָגישע מאַסאַזשען, בעהאַנדלונג פון פיזיש שוואַכע קינדער (גרופּען). נאָך דעם ענדיגען די שולע, ווערט אַרויסגעגעבען אַ צייגניש.
עמפּפאַנג פון 8 ביז 5.

דאַמען און צאָהנטעכניש
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָווענד.
פּרייזען ביליגע! בעצאָהלונג אויך געצאָהלט

אכטונג!
די לאַנגיעהריגע בעוואוסטע פאַבריק פון
שאַמאָט-
אייווען און קוכען
— פון —
וואָלטשאַנסקאַ 63
איז אויף שטענדיג פאַרזעהען מיט אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע שאַמאָט - אייווען און קוכען. איינלענדישע און אויסלענדישע ביליג און פּינקטליך! מיט אכטונג 018
ש. ראָזענבלום.
פּריוואַט-וואוינונג דזשיעלנאַ 24.

לאדז. 28. דעצעמבער 1926

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז. 28. דעצעמבער 1926

ערציהונג

פיזישע און מאראלישע.

בוקארעשט און בודאפעשט, בודאפעשט און בוקארעשט — אז דער יודישער דורכשניטליכער לעזער טרעפט זיך מיט די דאזיגע צוויי אייראפעאישע הויפט־שטעט אויף די שפאלטען פון זיין צייטונג — ווייסט ער שוין פון פריהער אויס, אז קיין נייעס, וואס זאלען איהם פערשאפען נחת, וועט ער פון דארט נישט הערען.

די דאזיגע צוויי שטעדט ליפערען טאג איין טאג־אויס טרויעריגע ידיעות וועגען דעם מצב פון די יודען אין רומעניען און אונגארן, און אזוי ווי ס'איז דא אזא גלייכווערטעל, אז „א נעקראלאג מאכט לעבעדיג די צייטונג“, אזוי איז שוין געווארען, אז עס „מאכען אויך לעבעדיג די יודישע צייטונג די טרויעריגע ידיעות פון בוקארעשט און בודאפעשט — אט א דער צווילינג, וואס איז שטארק עהנליך איינער צום צווייטען...

מיר האבען נאך נישט בעוויזען צו ליקווידירען, אזוי־צו־זאגען, די עקסצעסען אויף יודען אין רומעניען; עס הויבט זיך ערשט אויף דער ערשטער שטראם פון יודישע ווארט־פראטעסטען, בוקארעשט ברענגט נאר אונז גריסען פון נייע סטודענטען־כוליגאנערייען, אדער כוליגאנישע סטודענטערייען פון יאסי, און אט —

בעקומען מיר שוין קלאהרע ידיעות, אז דאס פראבלעם פון „נומערוס נגלוס“ אין בודאפעשט איז שוין מיט מזל עפעלעדיגט־געווארען.

משמעות, אז די אונטערהאנדלונגען, וואס דער רומענישער פרעמיער און דער בילדונגס־מיניסטער האט געהאט מיט די קריסטליכע סטודענטען, האט געהאט די געהעריגע מעולה, און אזוי ווי די פאר יודען, וואס האבען זיך געלערנט אויפ'ן ערשטען קורס פון מעדיצינישען פאקולטעט האבען געהאט מורא, אז זיי וועלען קיין לעבעדיגע נישט ארויס פון די הענד פון זייערע קריסטליכע חברים — זענען זיי אויף א רעכטליכען אופן, לויט'ן אוניווערסיטעטס־רעגולאמין, אויסגעשלאסען געווארען...

דער דעמאקראטישער „אדווערול“ שרייבט טאקי וועגען דעם:

„ענדליך איז רוהיג געווארען אויפ'ן מעדיצינישען פאקולטעט. די פאליציידינסט האבען איבערגענומען די קריסטליכע סטודענטען אליין, זיי שטעהען ביים אריינגאנג און לאזען נישט אריין די יודען. קיין סקאנדאלען און געשלעגערייען קומען שוין מעהר נישט פאר, ווייל די יודישע סטודענטען וואגען זיך שוין נישט צו דערנעהנטערען צום אוניווערסיטעט“.

אט אזוי איז אדורכגעפיהרט געווארען דער ווילען פון דער רומענישער רעגירונג, און די פעלקער־ליגע שווייגט...

אפשר וועט זי דאך נעהמען אין בעטראכט — אויב נישט דעם אויפגערעגטען פראטעסט פון דער יודישער קאלא, סא כאטש די קלאסישע רוהיגע ידיעה פון דעם רומענישען „אדווערול“, וואס אין דער אויטענטישקייט פון איהר קאן דער גרעסטער אפיקורס נישט צווייפלען.

די פעלקער־ליגע מוז ענדליך ווענדען איהר טויב'ישע שלום־בליקען אויף די שלאגענדע ארגומענטען פון רומעניען, און אויף דעם ראדיקאלען אופן ווי־אזוי דאס דאזיגע לאנד ערציהט פיזיש און מאראליש איהרע יודישע בירגער.

מן.

Dr. med. M. GLAZER
ul. ZIELONA Nr. 6
טעלעפאן 45-49
הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען.
אן נעמט פון 8—9³⁰, 12—2 און 7—8 אוו.

א דאנק דעם מיניסטער זאל־עסקי.

רומעניען ברעכט אויף שריט און טריט דעם מינדערהייטס־טראקטאט.—זיצונג פון ענגלישען ועד הקהלות.

(קארעספאנדענץ פון לאנדאן צום „נייעם פאלקסבלאט“).

אויף דער לעצטער זיצונג פון „באארד אף דעפיוטיס“ (ועד הקהלות) אין ענגלאנד, אונטערן פארזיץ פון ה' אביגדור גאלדשמיד איז בעהאנדעלט געווארען די לאגע פון די יודען אין רומעניען און פוילען.

ה' לוסיען וואלף האט אבגעגעבען א בעריכט פון דער לאגע פון די יודען אין רומעניען, וועלכע וועקט פיל זארגען און איז שטארק בעאונרוהיגענד. דער „באארד“ האט זיך בעקענט מיט דער דעפעשע פון רומענישען אויסערן־מיניסטער מיטיליגען. לויט וועלכער אין משך פון די לעצטע צוויי יאהר זענען אנגעגעבען געווארען 10,602 אפעלאציעס וועגען בירגערשאפט, דערפון זענען 5,958 בעטראכט געווארען און פון די בעטראכטע זענען 4644 פאזיטיוו ערלעדיגט געווארען. ווי גרויס עס איז די צאהל פון די יודען, וואס האבען בעקומען בירגערשאפט איז נישט אנגעגעבען געווארען. עס איז אבער בעוואוסט, אז צווישען דער אלגעמיינער צאהל פעטענטען זענען געווען 6,930 יודען. די צאהלען, וועלכע עס גיט אן דער רומענישער אויסערן־מיניסטער שטימען נישט מיט די מאטעריאלען, וועלכע דער „באארד“ האט בעקומען פון אנדערע קוועלען. מען קען פאראויסזעהען, אז עס וועט נאך דויערן א צוויי יאהר ביז וואנען עס וועט ערלעדיגט ווערען די בירגערשאפט־פראגע אין בוקאווינע, אין די אנדערע רומענישע פראווינצען וועט דאס געדויערן נאך לענגער.

אין דער פרעסע בעווייזען זיך לעצטענס אפט ידיעות וועגען אנטי־יודישע עקסצעסען אין פערשידענע טיילען פון רומעניען. מצד די רומענישע יודען איז וועגען דעם ענין נישט אנגעקומען צום באארד קיין שום ווענדונג. עס איז אבער נישט פערהאן קיין גרונד צו צווייפלען אין דער ריכטיגקייט פון די טרויעריגע ידיעות. עס איז נאטירליך, אז די יודישע מינדערהייט האלט זיך אפ פון א ווענדונג צו די אויסלענדישע יודען. דער „דזשאינט פארען קאמיטע“ (קאמיטעט פאר אויסלענדישע ענינים) מוז די לאגע בעהאנדלען מיט פארזיכטיגקייט. די העצע־טעטיגקייט פון קוזא און זיינע אנהענגער איז גענוג בעקאנט. זיינע יודען־פיינדליכע העץ־פאמפלעטען וואלטען בשום אופן נישט געמוזט טאלערירט אין קיין שום ציוויליזירטע מלוכה. די ערמארדונג פון יודישען סטודענטען אין טשערנאוויץ איז א דירעקטער פועל־יוצא פון קוזא'ס פראפאגאנדע. די איצטיגע רומענישע רעגירונג געהט צו ווייט אין דער פראטעזשירונג פון קוזא'ן. קוזא'ס רעדעס רופען צו ברעכען די מינדערהייטס־טראקטאטען און די קאנסטיטוציע ער שטרעבט צו בערויבען די יודען פון זייערע רעכט און אייגענטום. פונדעסטוועגען האט דער איצטיגער רומענישער מרעמיער, גענעראל אווערעסקו בעגריסט פראפ. קוזא אויף אן ספעציעלער זיצונג און האלט איהם פאר אן אנהענגער פון דער רעגירונג.

עס איז דעריבער קלאר, דאס עס בעשטעהט א געפאהר פון א פערלעצונג פון די מינדערהייטס־טראקטאטען. עס איז דעריבער בעשלאסען געווארען אויפמערקזאם צו מאכען דערויף די רומענישע רעגירונג. דער ועד־הקהלות בעזיצט נגנוג בעווייז־מאטעריאל, וועלכער זאגט עדות, אז די רומענישע רעגירונג פיהרט אן אנטי־יודישע פאליטיק צוליב וואס עס איז פערהאן א געפאהר, אז דער מינדערהייטס־טראקטאט וועט ענטגילטיג געבראכען ווערען.

דער פוילישער אויסערן־מיניסטער זאלעסקי האט מיטגעטיילט דעם ועד־הקהלות, אז די פראגען וועגען בירגערשאפט אין נומערוס קלאוזוס אין פוילען ווערען ערלעדיגט אויף א צופרידענשטעלענדען אופן. פון דער דאזיגער מיטטיילונג איז צו זעהן דעם גוטען ווילען און פריינדליכע בעציהונג פון א הויפטשטעלען מלוכה־מאן פון אזא גרויסער מלוכה ווי פוילען לגבי אן אויסלענדישער קערפערשאפט. די האנדלונג פון מיניסטער זאלעסקי האלט געקענט דינען אלס ביישפיל פאר די רעגירונגען פון אונגארן און רומעניען. ה' לוסיען וואלף האט גענוי בעהאנדעלט די פראגע פון בירגערשאפטסלאגע אין פוילען אויפ'ן סמך פון מיניסטער זאלעסקי'ס מיטטיילונג און דריקט אויס זיין האפנונג, אז די פראגע וועט אין פוילען שנעל געלעזט ווערען. דער ענטפער פון מיניסטער זאלעסקי וועגען „נומערוס קלאוזוס“ איז אויך נישט ווייניגער צופרידענשטעלענד. דער צירקולאר, וואס האט געקענט געבען א מעגליכקייט אנצוווענדען אין דער פראקטיק דעם „נומערוס קלאוזוס“ איז צוריקגעצויגען געווארען. דער ועד־הקהל דריקט אויס דעם מיניסטער זאלעסקי א דאנק און לענקט זיין אויפמערקזאמקייט אויף דער נויטווענדיגקייט ענטגילטיג צו ערלעדיגען די פראגען.

*

רוים, (יט"א) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האט דער אלטער יודישער סענאטאר לואידזשי לוצאטי פערעפענטליכט אין דער מיילאנדער גרויסער צייטונג „קאריערע דעלא סערא“ א שארפען פראטעסט־ארטיקעל געגען די אנטי־יודישע עקסצעסען אין רומעניען. עס איז כדאי צו בעמערקען, אז פאר דער וועלט־מלחמה איז לוצאטי ארויסגעטרעטען מיט א רייהע ארטיקלען לטובת דעם רומענישען יודענטום און זיינע דיפלאמאטישע שריט האבען דאן געהאט א געוויסען איינפלוס אויף צו פערלייכטערן די יודישע לאגע אין רומעניען, וועלכע איז געווען אין ווידערשפרוך מיט די אינטערנאציאנאלע פערפליכטונגען פון דער רומענישער רעגירונג פון 1878 יאהר.

אין זיין איצטיגען ארטיקעל אין „קאריערע דעלא סערא“ שרייבט לוצאטי: „מיט פרייד האב איך אויפגענומען מיט א געוויסער צייט צוריק די פערזיכערונגען פון א רומענישער דעפוטאציע, צווישען וועלכער עס האט זיך געפונען א געוועזענער שעף פון גענעראל־שטאב און א דעפוטאט־פראפעסאר פון אוניווערסיטעט, אז דער אנטיסעמיטיזם אין רומעניען געהערט שוין צו דער פערגאנגענהייט. די אנטיסעמיטישע בעוועגונג האט אבער איהרע ווארצלען נאך מעהר פערשטארקט אויף די אוניווערסיטעטען, פון וואנען זי פערשפרייט זיך איבער'ן גאנצען לאנד. און ווען די רומענישע מלכות־מענער פערזיכערן, אז די יודען־העצע שטילט זיך איין, דאן פליהט זי אויסניי אויף און נאך א גרויזאמערן און ברייטערן אומפאנג“.

פאליטיק און קריגס־שיפען.

דער נייער קריזיס אין כינא.

כינא האט אין די לעצטע פופצעהן יאהר דורכגעמאכט א סך קאנוואלסיעס. זי האט דורכגעמאכט א רעוואלוציע, א פארלאמענטארישע רעגירונג, א שפאלטונג, א וועלט־מלחמה, א רייהע בירגער־מלחמות און פון דעם אלעמען איז זי ארויסגעקומען אלץ שוואכער, אלץ בלוט־ארעמער.

נאמינעל איז כינא א זעלבסטשטענדיגע מדינה, אבער אין דער אמת'ן איז עס א חוזק, א פאראדיע אויף א מדינה. שטעלט אייך פאר א מדינה, וואו די גאנצע רעגירונג ערקלערט זיך פולשטענדיג הילפלאז, רעגירט און גיט איבער די מאכט, אדער איהר אונמאכט, צו די פיהרער פון מיליטערישע באנדעס—דאס איז כינא. דאס האט פאסירט ערשט מיט עטליכע טעג צוריק איידער דער נייער קריזיס האט זיך אנגעפאנגען. אבער דאס איז אויך געווען נישט מעהר ווי א קאמעדיע. דער אמת איז, אז עס איז נישט געווען קיין צענטראלע רעגירונג אין כינא שוין יאהרען און יאהרען. די רעגירונגען דארפט פלעגען צוזאמענגעשטעלט ווערען פון די מיליטערישע לייט און זיי פלעגט דארפען פאלגען וואס יענע פלעגען הייסען. די רעגירונג האט נישט געהאט קיינע מיטלען צו פונקציאנירען. אלץ וואס מ'האט געקענט זאמלען אין שטייערען פון פאלק — און דאס כינעזישע פאלק איז זעהר ארעם — האבען צוגענומען די מיליטערישע פערוואלטערס.

זינט דער מלחמה האט זיך דער לעגאלער סטאטוס פון כינא געענדערט א ביסעל צום בעסערען. כינא האט געקעמפט, נאמינעל וועניגסטענס אויף דער זייט פון „דעמאקראטיע און דאס רעכט פון פעלקער פאר זעלבסטבעשטימונג“ און דערפאר האט מען זי בעלוינט דערמיט, וואס מען האט זי אריינגענומען אלס א מיטגליד אין דער פעלקער־ליגע. דאס האט געפיהרט דערצו, אז די פעלקער־ליגע זאל אפילו בעשטימען א קאמיסיע צו בעטראכטען די פראגע וועגען רעווידירען די אויסלענדישע עקסטראטעריטאריאלע רעכט אין די כינעזישע פארטען. אינזווענדיג אבער האט דאס נישט געהאט קיין ווירקונג. אינזווענדיג איז כינא געבליבען אזוי צעריסען, אזוי מאכטלאז און אזוי בלוט ארעם ווי פריהער. אין די נארד און צענטראל פראווינצען האבען אלץ געבושעוועט די מיליטערישע הערשער, און אין די פארטען קאמערץ און אינדוסטריעלע צענטרען, הערשען נאך אלץ די אויסלענדישע רעגירונגען אויף דעם סמך פון זייערע עקסטראטעריטאריעלע רעכט.

מיט א פאר וואכען צוריק האט די קאמיסיע וועגען די עקסטראטעריטאריעלע רעכט ארויסגעגעבען איהר ראפארט. דער ראפארט איז זעהר כאראקטעריסטיש. ער בעווייזט אויף ווי ווייט די ציוויליזירטע אייראפא און אמעריקא זענען גרייט צו געהן. כדי נאכצוקומען דעם פערלאנג פון כינא פאר זעלבסטשטענדיגקייט. אין טריגצים פערשטעהט זיך, ערקלערען זיך אלע גרויסמאכטען פאר אפשאפען די קאנצעסיעס, זיי שטעלען א בעדינג, זיי פאדערען, אז איידער זיי געהען דאס טון מוז כינא קודם איינפיהרען א שטארקע צענטראלע רעגירונג, מיט מאכט גענוג צו קאנען איינפיהרען אן אלגעמיינעם רעספעקט פאר געזעץ און ארדנונג.

דאס קלינגט זעהר שעהן. אבער ווי אזוי וועט כינא קענען איינפיהרען א צענטראלע רעגירונג מיט געזעץ און ארדנונג. אויב די אויסלענדישע קאנצעסיעס, וואס שטערען איהר אין דעם, וועלען נישט אפגעשאפט ווערען?

דאס פערשטעהען, ווי עס זעהט אויס, די כינעזער פונקט אזוי גוט ווי די אייראפעאישע דיפלאמאטען. זיי האבען איינגעזעהען, אז די רעפארמען וועלען נישט קענען דורכגעפיהרט ווערען דורך דיפלאמאטישע פערהאנדלונגען. זיי האבען זיך דעריבער גענומען צו מעהר דירעקטע און מעהר ווירקזאמע מיטלען—צום וואפען און צום גענעראל שטרייק. אין דעם בעשטעהט דער איצטיגער אזוי גוט ווי די פריהערדיגע קריזיסען.

די קאנטאנער ארמעע, וואס איז דורך געדרונגען מיט'ן נאציאנאלען סענטימענט איז אריין צו טיף אין די צענטראל פראווינצען. זי האט פערנומען עטליכע פון די וויכטיגסטע פארטען און זי דראהט אפילו שאנכאי, דער כינעזישער הויפט־האנדעלס־פארט, וואס געפינט זיך אונטער ענגלישע הענד. די גרויס־מאכטען קענען, אמען וועניגסטענס, נישט שטערען אין דעם. זיי מוזען בלייבען נייטראל צום כינעזישען בירגער־קריג. אלץ אין וואס זיי קענען זיין פעראינטערעסירט איז צו בעשיצען זייערע פריווילעגיעס און דאס לעבען פון זייערע בירגער. די כינעזער זענען אבער אגרעסיוו. די פיהרער פון דער זיגרייכער קאנטאנער ארמעע מאכען נאר קיין סוד נישט, אז זיי ווילען אויסבערייטען די רעוואלוציע איבער גאנץ כינא. זיי ווילען קריגען דורך מאכט, וואס זיי קענען נישט קריגען דורך דיפלאמאטישע פערהאנדלונגען און דורך אפעלס צו יושר און גערעכטיגקייט. אין דעם בעשטעהט דער קריזיס

דער ענטפער פון דער ציוויליזירטער אייראפא און אמעריקא אויף דער „כינעזישער פראגאנק“ איז שוין געגעבען געווארען. אייראפא און אמעריקא האבען געשיקט טרישע קאנאן־שיפען און זיי וועלען שיקען נאך און נאך אויב עס וועט זיין נויטיג. די זאך הענגט אב פון דעם מאסשטאב פון דער כינעזער רעוואלוציע. געגען א רעוואלוציאנערען פאלק זענען אמאל אפילו קאנאן שיפען אויך מאכטלאז.

א. ז.

בוי פון חיפה'ער פארט אבגעלעגט

ענגלישע פאכמענער וועלען אויספארשען דעם פארט.

ירושלים. (י.ט.א.) ווי עס ווערט מיטגעטיילט, וועט דער בוי פון חיפה'ער פארט אבגעלעגט אויף צוויי יאהר, ווייל די רעגירונג האט איינגעפונען די פארגעלעגטע בוי־פראיעקטען פאר נישט פאסיגע. אין חיפה וועלען קומען ענגלישע פאכמענער, וואס וועלען אויפסניי גענוי אונטערזוכען די בוי־בעדינגונגען פון פארט און וועלען וועגען דעם אויספיהרליך מיטטיילען דער ענגלישער רעגירונג. פון די סומע 4 און א האלבען מיליאן פונט, וועלכע איז דורכ'ן ענגלישען פארלאמענט אנגענומען געווארען אלס הלואה פאר ארץ־ישראל, וועט דערווייל א געוויסע סומע פערווענדעט ווערען פאר דער פערבעסערונג פון פארט אין יפו.

Dr. L. LEWITAN
נעהמט אן אין דערהיים פון 5 ביז 7 אווענד צו קליניק־פרייזען.
31 גדאנסקא 31.

נײַער פֿאָלקסבלאַט
28. דעצעמבער 1926

דאָס לאָדזער לעבען

נײַער פֿאָלקסבלאַט
28. דעצעמבער 1926

28
דינסטאָג
כג
טבת תרפ"ז

דעצעמבער
זון-אויפגאַנג 7.17
זון-אונטערגאַנג 3,30
לענג פֿון טאָג 9

נײַ-יאָהר-װאוּנשען פֿאַר'ן מלוכה-פּרעזידענט.

(פּ) אינ'ם טאָג פֿון נײַ-יאָהר צווישען 1 און 2 נאָכט. האָט דער לאָדזער וואָיעוואָדע ה' יאַשטשאָלט אין דער געבײַדע פֿון דער וואָיעוואָדזשאַפֿט אָנגענומען נײַ-יאָהר-וואונשען פֿאַר'ן מלוכה-פּרעזידענט און דער רעגירונג.

הײַנט

ווערט דעצידירט די פֿראַגע איבער די טעקסטיל-אַרבײַטער וועלען אָנהויבען אַ לוין-אַקציע.

(ס) ווי מיר האָבען שוין בשעתו געשריבען, האָט די נײַע פֿערוואַלטונג פֿון צענטראַלען טעקסטיל-פֿאַראײַן באַשלאָסען פֿון נײַ-יאָהר אָן, אָנצוהויבען אַן אַקציע פֿאַר אַ לוין הוספֿה אין דער טעקסטיל אינדוסטריע.

דאָס האָבען בעזונדערס געוואָלט די פֿאַרשטעהער פֿון די לאָדזער טעקסטיל-אַרבײַטער, וועלכע פֿערדינען בײַם הײַנטיגען טאָג קוים 70 פּראָצענט פֿון די פֿאַר'מלחמה-לוינען, בעת פּחורות קאָסטען פֿיל טײַערער.

די פֿראַגע וועגען אַ לוין-אַקציע איז שוין אַרומגערעדט געוואָרען אויף אַ רײַהע קאָנפֿערענצען און הײַנט ווערט די פֿראַגע דעצידירט אויף אַ פֿערזאַמלונג פֿון די פֿאַבריקס-דעלעגאַטען.

פּאַטענטען.

דער טערמין אויסצוקויפֿען איז נישט פֿערלענגערט געוואָרען.

פֿון סוחרים און פֿאַבריקאַנטען-פֿעראײַן (פּעטריקאָווער 10) בעט מען אונז מיטצוטײַלען, אַז דער סעזאָן אויסצוקויפֿען פּאַטענטען ווערט נישט פֿערלענגערט-ווערען.

אײַנצאָהלונגען אין פֿעראײַן וועלען אָנגענומען ווערען ביז דאָנערשטאָג דעם 30. דעצעמבער אין די ביוראָ-שעה'ן,

בײַ די טראַנספּאָרט-עקספּעדיטאָרען.

נעכטען איז פֿאָרגעקומען די אַלגעמײנע פֿערזאַמלונג פֿון די נײַ געגרינדעטע סעקציע טראַנספּאָרט-עקספּעדיטאָרען בײַם יודישען פֿאָלקס-הויז, זאַוואַדזקאַ 5. אין דער פֿערוואַלטונג זענען אַרײַן: פּרעזעס — מענדעל צווייליך, וויצע — משה ערליכמאַן, סעקרעטאַר — קלײַנגרין, פֿערוואַלטונגס-מיטגלידער: מרדכי בוימגאַרטען און שלמה בליבוים. רעוויזיע-קאָמיסיע: הערש בלומענשטײַן און אהרן שוואַלבע.

אַ לעבעדיגער פֿאַקעל.

(אס) אויף נאַווראָט 61 האָט עליטאַ וואַגנער אַרויפֿגעשטעלט אויף דער קיך אַ שאָכטעל שיך-פּאַסטע, כדי זי ווייך צו מאַכען. צוליב וועלכער ס'איז סיבה האָט זיך די שאַכטעל אָנגעצונדען, די פֿרוי וואַגנער האָט געפּרובט די שאַכטעל צו לעשען און אויף איהר האָבען זיך אָנגעצונדען די קליידער. אין עטליכע סעקונדען איז די פֿרוי פֿערוואַנדעלט געוואָרען אין אַ לעבעדיגען פֿאַקעל, פֿאַנאַטאָוויץ האָט דער אומגליקליכער ערטיילט הילף.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פֿאַר הויט, פֿענעריש און מעני-שהעכע קראַנקהײַטען.
הײלונג מיט קווארץ-לאַמפּען (האַר-אויספֿאַל)
נעמט אָן פֿון 8—10 און פֿון 5—8 אָוונער

לאָדזער קהלה בעקומט צוריק די געבײַדע פֿון הערץ'ס „אכראַנקע".

קאָנפֿערענץ פֿון ד. אָ. ק., קהלה און לעהרערשאַפֿט.

(ס) ווי מיר האָבען שוין זײַנער צײַט מיטגעטײַלט, האָט די לאָדזער מיליטער-מאַכט אין יאָהר 1920 צוגענומען פֿאַר'ן ד. אָ. ק. די געבײַדע פֿון הערץ'ס „אָכראַנקע", וועלכע געהערט צו דער לאָדזער קהלה.

עטליכע מאָל האָט זיך די קהלה געווענדעט צו דער מיליטער מאַכט וועגען אָפּגעבען די געבײַדע, — אָבער אָהן ערפֿאָלג.

לעצטענס האָט די לאָדזער קהלה-פֿערוואַלטונג ווידעראַמאָל זיך געווענדעט צו דער מיליטער-מאַכט און אויפֿמערקזאַם געמאַכט אויף דער לאַגע פֿון די קינדער, וועלכע מוזען זיך שטיקען אין אָנ'ענגען לאָקאַל, בעת אין דער „אָכראַנקע", וועלכע איז איבערגעלאָזט געוואָרען פֿאַר זיי, פֿאַר די קינדער, געפֿינט זיך אַ מיליטער-אינסטיטוציע.

די ד. אָ. ק. האָט דעריבער בעשלאָסען וועגען דער פֿראַגע צו רופֿען אַ קאָנפֿערענץ פֿון פֿאַרשטעהער פֿון דער מיליטער-מאַכט, יודישער קהלה און יודישער לעהרערשאַפֿט, וועגען איבערנעהמען צוריק די געבײַדע פֿון הערץ'ס „אָכראַנקע".

פּרעזעס פֿון „כאַלאַ" אַדוו. האַרטגלאַס קאָנפֿערירט מיט לאָדזער יודישע סוחרים

וועגען שטײַער-ענינים און אַנדערע אַקטועלע פֿראַגען.

(—) עהרגעכטען אין אָוונד האָבען די פֿאַרשטעהער פֿון סוחרים-פֿעראײַן (פּעטריקאָווער 10) די ה"ה: פּרעזעס שיק, וויצע-פּרעזעס פֿרעהליך און דיר. אָרבאַך אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפֿערענץ מיטן פּרעזעס פֿון יודישען „קאָלאָ" אַדוו. האַרטגלאַס, וועלכער האָט געווײַלט אין לאָדז.

די פֿאַרשטעהער פֿון סוחרים פֿעראײַן האָבען מיט'ן „קאָלאָ"-פּרעזעס אַרומגערעדט אַ רײַהע ענינים בנוגע שטײַערן, קאָאָפּעראַציע און אַנדערע אַקטועלע פֿראַגען, וואָס אינטערעסירען דעם יודישען סוחר און פֿאַבריקאַנט.

קיין קאָנקרעטע בעשלוסען זענען נישט אָנגענומען געוואָרען. פּרעזעס אַדוו. האַרטגלאַס האָט אָבער צוגעזאָגט, אַז ער וועט מיט אַלע מיטלען שטיצען די פֿאָסטולאַטען פֿון די לאָדזער יודישע סוחרים. אויב זיי וועלען וועגען זייערע ענינים דאַרפֿען אינטערוועניר{ען} בײַ די געהעריגע מלוכה-אינסטאַנצען.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער קאָנפֿערענץ מיט'ן פּרעזעס אַדוו. האַרטגלאַס, קומט הײַנט פֿאָר אין סוחרים-פֿעראײַן אַ גרעסערע אינפֿאָרמאַציע פֿערזאַמלונג.

לאָדזער סוחרים האָבען געליטען פֿון אַ באַנקראָט אין דאַנציג.

(פּ) נאָכ'ן ערקלערען אַ בײַזוויליגען באַנקראָט דורך דער דאַנציגער מאַנופֿאַקטור-פֿירמע „אַלעקסאַנדער קאַוּסין". האָט דער סוחרים-פֿעראײַן (פּעטריקאָווער 73) אַרויסגעשיקט קיין דאַנציג אַ ספּעציעלען פֿאַרשטעהער, כדי זיך צו פֿערשטענדיגען מיט'ן געריכט וועגען אײַנמאַהנען די חובות פֿון די לאָדזער סוחרים, וועלכע האָבען בײַ דעם באַנקראָט געליטען איבער 300.000 זלאָטעס.

ביז איצט האָבען אָבער די לאָדזער סוחרים נאָך גאָרנישט בעקומען פֿון זייערע חובות.

אויפֿ'ן 4. יאַנואַר ווערט קיין דאַנציג גערופֿען אַ ברייטערע קאָנפֿערענץ פֿון די געליטענע סוחרים, כדי אַרויסצובעקומען עפּעס פֿון דעם געבליבענעם פֿערמעגען.

דער באַנקראָטשיק גופֿא, אַלעקסאַנדער קאַוּסין, איז געלט-געוואָרען און געגען איהם זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען שטעק-בריף.

ראַטמענער וועלען קאָנטראָלירען דעם מאַגיסטראַט.

אַנ'אויספֿאָרשונגס-קאָמיסיע וועט פֿעסטשטעלען די סיבות פֿון די מיסברויכען.

(ב) ווי מ ר דערוויסען זיך ווערט אויף דער נאָהנטסטער זיצונג פֿון לאָדזער שטאָדט-ראַט אַרײַנגעטראָגען ווערען אַ פֿאָרשלאָג וועגען שאַפֿען אַנ'אויספֿאָרשונגס-קאָמיסיע, כדי פֿעסטצושטעלען די סיבות פֿון די פּסדר'דיגע מיסברויכען אין פֿערשידענע אָפּטײלונגען אין מאַגיסטראַט.

די דאָזיגע קאָמיסיע זאָל אַ"געבלך זײַן אַ שטענדיגע און זאָל בעשטעהן פֿון 7 פּערזאָן, צו 1 מיטגליד פֿון יעדער פֿראַקציע.

די זעלבע קאָמיסיע וועט אויך דאַרפֿען זאָרגען דערפֿאַר, אַז דער סיסטעם פֿון פֿערוואַלטען מיט'ן געלד זאָל אַזוי געענדערט ווערען, אַז מיסברויכען זאָלען בכלל זײַן אוממעגליך.

דאָס האַנדעלס-געריכט וועגען דער פֿאָדערונג

פֿון פֿראַנצויזישע פֿירמען וועגען פֿאַר'מלחמה'דיגע וועקסלען.

(ס) מיט 2 וואָכען צוריק זענען, ווי בעוואוסט, אין דער האַנדעלס-אָפּטײלונג פֿון היגען קרייז-געריכט פֿאָרגעקומען אַ רײַהע פּראָצעסען געגען לאָדזער פֿירמען פֿאַר פֿאַר'מלחמה'דיגע וועקסלען. די פּראָצעסען האָבען פֿערפֿיהרט פֿראַנצויזישע פֿירמען. דער בעפֿולמעכטיגטער פֿון די פֿראַנצויזישע פֿירמען, אַדוואָקאַט ראַמוואַנד פֿון וואַרשאַ איז גרויס געטרעטען מיט אַ תביעה געגען דער פֿירמע יוזעף פֿראָסאַק און אַ רײַהע אַנדערע פֿירמען. די פֿאַרשטעהער פֿון די לאָדזער פֿירמען, די אַדוואָקאַטען: יאַסיכזשעמבסקי, שווייצער, מאַנקאַס און פּאַוולאָווסקי האָבען קוועסטיאָנירט די בעפֿולמעכטיגונג פֿון אַדוו. ראַמוואַנד, וועלכער האָט געדאַרפֿט וועגען זייער תביעה זיך ווענדען צו דער געמישטער פּויליש-דײַטשער קאָמיסיע און נישט צום קרייז-געריכט, ווייל אַזוי פֿאָדערט דער ווערסאַלער טראַקטאַט.

דאָס לאָדזער האַנדעלס-געריכט האָט געכטען זיך אַרויסגעזאָגט אַלס נישט קאָמפּעטענט צו בעטראַכטען די תביעה און האָט די אָנקלאַגע פֿון אַדוו. ראַמוואַנד אָבגעוואָרפֿען.

15-יאָהריגער יוביליאום פֿון האַנדווערקער-פֿערבאַנד און פֿון דער האַנדווערקער-באַנק.

קאָנפֿערענץ פֿון אַלע פּאָה-פֿערוואַלטונגען.

(*) זונטאָג האָט דער צענטראַלער האַנדווערקער-פֿערבאַנד (פּאָלודניאָוואַ 4) צוזאַמענגערופֿען אַ קאָנפֿערענץ פֿון אַלע פֿערוואַלטונגען פֿון די 28 סעקציעס, וואָס זענען אָנגעשלאָסען אינ'ם פֿערבאַנד און רעפּרעזענטירען אַנ'ערך 5.000 מיטגלידער, כדי צו בעשליסען וועגען דער פֿײַערונג פֿונם 15-יאָהריגען יוביליאום פֿון דער עקזיסטענץ פֿון דער האַנדווערקער אָרגאַניזאַציע. אין דער פֿערזאַמלונג האָט זיך אויך בעטײליגט אַ דעלעגאַציע פֿון דער האַנדווערקער-באַנק, וואָס אויך איהר 15-יאָהריגער יוביליאום פֿאַלט אויס בקרוב.

די ה"ה דירעקטאָר אָרדינאַנס, דזאָר האָפּמאַן, ענגעלקאַ א. אנד. האָבען אינפֿאָרמירט די פֿערזאַמעלטע ווי ס'געהען צו די פֿאָרבערייטונגס-אַרבײַטען צו דער יובילײַ פֿײַערונג, ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אַלע פֿעראײַנען וואָס האָבען נאָך נישט קיין אײַגענע פֿאָהנען, זאָלען זיך שאַפֿען אַזעלכע פֿאָהנען און אָנטײל נעהמען אין דער מאַניפֿעסטאַציע, וואָס ס'וועט פֿאָרקומען אינ'ם יוביליאום-טאָג. ס'איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צוזאַמענצושטעלען אַ פֿאָטאָגראַפֿישע גרופּע פֿון אַלע גרינדער און מיטגלידער פֿון דער ערשטער און איצטיגער פֿערוואַלטונג. די אַרבײַטען פֿון די פֿערשידענע קאָמיטעטן געהען צו זעהר לעבהאַפֿט.

Dr. med.
W. Eychner
פֿרויען-קראַנקהײַטען און אַקושעריע
זגערזשער 3 טעל. 34 72.
נעמט אָן אין דער לעטשניצע פּעטריקאָווער 294 פֿון 12—2
מיטאָג אין דער היים פֿון 8-6 אָוו.

צאָהן-אַרצט
H. Lewita-Fuchs
פּעטריקאָווער 50, טעל. 22 36
אויפֿנאַהמס שעהן: פֿון 10 ביז 1 און פֿון 4 ביז 6.

Grand-Kino
גרויסער פֿרעהליכער י"ט פּראָגראַם!
PAT i PATACHON

די אומפֿערגלײַכליכע וועלט-קאָמיקער, די קעניגע פֿון געלעכטער
אין 12 אַקטיגער רעוויע א. ג.
„די אידיאָטען אין פֿערלעגענהײַט".

אין די אַפּטייקען.

הײַנטיגע נאַכט-דיזשורען.

(§) הײַנט דינסטאָג דיזשורירען בײַנאַכט פֿאָלגענדע אַפּטייקען: ז. אַנטאָניעוויטש (פֿאַביאַניצקאַ 50) ק. כאָדזינסקי (פּעטריקאָווער 164) וו. סאָקאָלעוויטש (פּזשעיאַזד 19) ר. רעמבעלינסקי (אַנדזשעיאַ 26) י. זונדעלעוויטש (פּעטריקאָווער 25) מ. קאַספּערקעוויטש (זגיערזשער 54) ס. טראַוויקאָווסקאַ (ברזשעזשינער 56).

זעלבסטמאָרדען.

(אס) אויף ראָקאָטשינער 99 האָט זיך גע'סמט אַ געוויסער קאָנסטאַנטי טשערוויק, דער דאָקטאָר פֿון דער פֿאַבאַטאָוויץ האָט איהם אָנגעראַטעוועט.

פֿראַנטשישקאַ זאַיאָנטשקאָווסקאַ באַזאַרנאַ 3, האָט זיך איבערגעשניטען מיט אַ מעסער די קעהל.

פֿון אַ גרעסעל בראַנפֿען – אין קבר אַרײַן.

(אָס) אין די ערשטע חגא-נאַכט האָט דער 50-יעהריגער רײַנהאָלד יענש אויסגעטרונקען עטליכע גלעזלעך בראַנפֿען, פֿון וואָס יענש איז געשטאָרבען. די פּאָליציי האָט קאָנפֿיסקירט דעם געבליבענעם בראַנפֿען, כדי פֿעסטצושטעלען פֿון וואָס יענש איז געשטאָרבען.

פֿערפֿרוירען.

אַ פֿאַראַבעק אומגעקומען אין אײַז.

(§) אין דאָרף מאַרכוויטש איז נעכטען פֿערפֿרוירען געוואָרען דער ברונען. פֿון פּויער יוזעף קאָפּושאָק. צוליב דעם האָט ער געהייסען דעם פֿאַראַבעק מאַלאָלינסקי צו האַקען דאָס אײַז. פּלוצלינג ווען דער פֿאַראַבעק האָט אין דער טיף פֿון 7 מעטער געהאַקט דאָס אײַז זענען זיך צופֿאַלען די ווענד פֿון ברונען און פֿערדעקט מיט ערד דעם פֿאַראַבעק.

נאָך אַ שעה צײַט האָט מען אַרויסגעצויגען דעם אומגליקליכען פֿאַראַבעק, וועלכער איז שוין געווען טויט.

טאָמאַשאָווער סחורות קיין גריכענלאַנד.

(אז) אַ רײַהע טאָמאַשאָווער פֿאַבריקען האָבען דערהאַלטען אָרדערס פֿון גריכענלאַנד, וועגען שיקען אַהין זײַדען-שטאָפֿען.

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
לונגען-קראַנקהײַטען. כפֿעץ. לונגען און האַרץ קראַנקהײַטען בעשטראַלונגען פֿון קונסטליכע באַרג-זון.
נעמט אָן פֿון 3—5 נאָכמיטאָג.

אַ נייע באַהן-ליניע, וואָס וועט האָבען אַ בעדייטונג פאַר דער לאָדזער אינדוסטריע.

וויצע-באַהן-מיניסטער קומט קיין לאָדז.

(ס) אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, וואָס פון 1. יאַנואַר וועלען די דייטשען נישט אַדורכלאָזען די פּוילישע באַהנען דורכ׳ן קאָרידאָר אין אויבערשלעזיען, טרעט דאָס באַהן מיניסטעריום צו צום פער-ענדיגען די ליניע קאַלעטי-פּאָדאָמטשע און די צוגען וועלען גיהן דורך קאַ-לושקי.

מחמת דאָס וועט האָבען אַ גרויסע בעדייטונג פאַר דער לאָדזער אינדוס-טריע און האַנדעל, קומט די טאָג קיין לאָדז דער וויצע באַהן-מיניסטער אינזש. עבערהאַרדט, וועלכער וועט אָפּהאַלטען בעראַטונגען מיט די ענטשפּרעכנדע אָרגאַנען אין שייכות מיט׳ן בויען די נייע ליניע.

10 יאָהר לאָדזער זעלבסטפערוואַלטונג.

מ׳גרייט צו פייערען דעם יומא-דפּגרא.

(ס) אין יאָהר 1927 פאַלט-אויס דער טערמין פון 10-יעהריגען יוביליאום פון דער לאָדזער זעלבסטפערוואַלטונג.

אויף דער לעצטער זיצונג פון דעם פערבאַנד פון די העכערע שטאָטישע בעאַמטע איז בעשלאָסען געוואָרען אַרויסצוגעבען אַ מאָנאָגראַפיע פון דער שטאָטישער זעלבסטפערוואַלטונג, אָרגאַ-ניזירען פייערונגען א. אַ. וו.

דעם יודישען לאָדז ערוואַרט אַנ׳איבעראַשונג!

דעם פער׳מרה-שחורה׳טען לאָדז ער-וואַרט איצט אַנ׳אַנגענעהמע איבעראַשונג, וואָס וועט אויפהייטערן און אויפמונ-טערן די געמיטער.

כּדי נישט אויסצוציהען די נשמה, דאַרף מען זאָגען גלייך: די איבער-ראַשונג וועט זיין —

דער גרויסער רעפּרעזענטאַנץ באַל פון דער יודישער פּרעסע אין לאָדז!

מ׳דאַרף זיך נישט שרעקען פאַר׳ן וואָרט „רעפּרעזענטאַנץ". דער דאָזיגער באַל וועט זיין אַן אמת׳ער פאָלקס באַל פון יודישען לאָדז, פון גרויס און קליין, אָרים און רייך, חסיד און מתנגד.

און זיין וועט דער באַל אין דעם שענסטען און גרעסטען זאַל פון לאָדז, וואו קיין מענשליכער פוס האָט נאָך נישט געטרעטען, אין אַ ניי-אויפגעבוי-טען זאַל, וועלכען קיינער אין לאָדז האָט נאָך נישט געזעהן.

צום פּרעסע-באַל זענען מאָביליזירט אַלע אָהן אויסנאַהם יודישע מאָלער, אַרטיסטען, מוזיקער און ליטעראַטען.

פּרטים — וועלען נאָך קומען.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון קצבים-פאַראיין.

(*) זונטאָג איז אין פליישער-פאַראיין (פּעטריקאָווער 24) פאָרגעקומען די גע-נעראַל-פערזאַמלונג פון די מיטגלידער וואָס איז געווען געווידמעט דער צעכען פראַגע. נאָך אויספיהרליכע אינפאָרמאַ-ציעס, וואָס ס׳האָבען געגעבען וועגען דעם ענין אַ רייהע רעדנער, איז אָרום בערעדט געוואָרען די פראַגע וועגען בעפאָרשטעהענדען האַנדווערקער-יובי-לעאום. אין ס׳איז בעשלאָסען געוואָ-רען אָנטיילצונעהמען אין דער פייערונג מיט אַנ׳אייגענער פאָהן.

צום סוף האָט דאָזער האַפטמאַן בע-ריהרט די פראַגע וועגען דעם קצב נגרשט, וואָס איז שוין צום צווייטען מאָל געכאַפּט געוואָרען ביים פערקויפען טריפה-פלייש פאַר כשר און ס׳איז בע-שלאָסען געוואָרען, אַז די פערוואַלטונג זאָל זיך פעראינטערעסירען מיט דעם ענין און רעאַגירען אויף דעם.

אין די נאָהנטסטע טעג ערשיינט

„דער יתום"

№ 3

צייטשריפט געווידמעט די ענינים: פון יתומים פער-זאָרגונג, קינדער-ערציהונג און פרויען-שוץ.

מיט אַ רייכען, אילוסטרירטען אינהאַלט.

אנאָנסען ווערען נאָך אָנגענומען ביז פרייטאָג, דעם 24. דעצעמבער ד. י. אין דער אַדמיניסטראַציע:

לאָדז, שענקעוויטש-גאַס 3/5 טעגליך פון 10—2 מיטאָג און פון 4—8 אין אָוונד.

936

טעלעגראַמען.

ערמאָרדעט אַ יודישען אַרבייטער אין וואַרשא.

וואַרשא, 27 (טעלעפאָניש און אונ-זער קאָרעספּאָנדענט) היינט איז אויף דער פראַנציסקאַנער גאַס דערמאָרדעט געוואָרען דער אַרבייטער יהודה אָפּפענ-היים. דער דערמאָרדעטער האָט ערשט מיט 19 טאָג צוריק חתונה געהאַט.

וועגען זיין טויט גיהען אום פערשי-דענע ווערסיעס: איינע איז, אַז ער איז געווען אַ קאָמוניסט און דער מאָרד איז פאָרגעקומען אויפ׳ן פּאָליטישען באָדען, אַנ׳אַנדער ווערסיע איז, אַז ער איז צו-פעליג אומגעקומען בעת אַ געשלעג פון אַ גרופּע קריסטען און איז דורך זיי דערמאָרדעט געוואָרען.

די פּאָליציי האָט אַרעסטירט אַ קריסט. די אויספאָרשונג קומט פאָר.

קערפּער פון ד״ר בעהם אַפּגעשיקט קיין ברעסלוי.

וואַרשא 27 (טעלעפאָניש פון אונ-זער קאָרעספּאָנדענט) היינט 5.50 אין אָוענד איז פונ׳ם הויפט-וואָקזאַל אַפּגע-שיקט געוואָרען דער קערפּער פון ד״ר בעהם, דעם בעפולמעכטיגטען פון „דזשאָינט", וועלכער איז פלוצלונג גע-שטאָרבען אין וואַרשאַ. דער קערפּער איז אַפּגעשיקט געוואָרען קיין ברעסלוי. פון וואַנען דער פערשטאָרבענער שטאַמט.

אינוואַלידען פּאָדערען, אַז די רעוויזיע פון די מאָנאָפּאָל-קאָנצעסיעס זאָל נישט אָפּגעלעגט ווערען.

וואַרשאַ, 27 (טעלעפאָניש) דער היגער אינוואַלידען-פערבאַנד האָט אָנ-גענומען אַ פּראָטעסט געגען דעם בע-שלוס אָפּצולעגען די רעוויזיע פון די מאָנאָפּאָל קאָנצעסיעס אויף אַנדערהאַל-בען יאָהר און האָט בעשלאָסען ווענדען זיך צו די מאַסגעבענדע קרייזען, מיט דער פאָדערונג אָפּצושאַפען די דאָזיגע פעראָרדנונג.

וואַרשאַ, 27 (טעלעפאָניש) אַ דעלע-גאַציע פון די אינוואַלידען האָט זיך געווענדעט אין פינאַנץ-מיניסטעריום ווע-גען זייערע פאָדערונגען בנוגע די מאָ-נאָפּאָל-קאָנצעסיעס. דער וויצע פינאַנץ-מיניסטער גורא האָט זיי צוגעזאָגט גינס-טיג צו ערלעדיגען זייער בקשה און האָט ערקלערט, אַז ער האָט שוין פו-נאַנדערגעשיקט צו די פינאַנץ-קאַמערן אַ פעראָרדנונג, אַז זיי זאָלען מיטטיילען דעם אינוואַלידען-פערבאַנד, וועגען אַלע פרייע מאָנאָפּאָל-קאָנצעסיעס.

Du wirst tanzen wie ein Kängeruh
Vor Freude schon in aller Früh
Wen putzt mit „PURUS„ Du die Schuh.
140

אַ גנבה אין קראָקאָווער קאַרמעליטען-קלויסטער.

קראָקאָו, 27 (ספּ. טעל) אינ׳ם קאַרמעליטען-קלויסטער איז אויסגע-פיהרט-געוואָרען אַ גרויסע גנבה. פונ׳ם אַלטאַר פון דער טשענסטאָכאָווער היי-ליגער מוטער האָט מען אַרויסגעגנב׳עט 2 שניר פּערל, 1 שניר בורשטין, אַ גאָלדענע בראַנזעלעטקע און 2 זילבער-נע הערצלעך.

די אויספאָרשונג איז ביז איצט נישט געקומען אויף קיין שום שפּורען פון די גנבים.

אַרום דער דין-תורה פון קעסטענבערג מיט דער ראַדאָמער-קהלה.

וואַרשא, 27 טעלעפאָניש פון אונ-זער קאָרעספּאָנדענט) דער רבנות האָט בעשלאָסען צו בעשטימען 6 רבנים צום דין-תורה קעסטענבערג – ראַדאָמער-קהלה, בתנאי אַז ביידע צדדים וועלען געבען דעם בי״ד די פולע פרייהייט און וועלען זיך פערפליכטען אונטער-צוואַרפען אַלע זיינע בעשלוסען.

בעלגישע רעגירונג וועגען אימיגראַציע.

שטרענגע בעציהונג צו די איינוואַנדערער.

ווי מיר האָבען שוין זיינער-צייט מיט-געטיילט, פיהרט די בעלגישע רעגירונג מיט די אונטערשטיצונג פון די פּראָפעס-סיאָנעלע-פאַראיינען אַ שטרענגע פּאָלי-טיק געגען דער איינוואַנדערונג פון אויסלענדישע אַרבייטער, כדי נישט דערלאָזען צו אַ קאָנקורענץ מיט די היימישע אַרבייטער.

די בעציהונג צו די אויסלענדישע אַרבייטער און בתוכם אויך צו די יודי-שע, וועלכע זענען דאָ איצט פאַרהאַן אין אַ גאַנץ גרויסער צאָהל, איז בעזונ-דערס שטרענג געוואָרען די לעצטע חדשים, ביי די אָפטע פּאָליציי-קאָנטראָ-לעס פון די איינגעוואַנדערטע זענען פיל יודישע אַרבייטער, וואָס האָבען געהאַט אַנ׳אָפּגעלאָפענע וויזע, אַרעס-טירט און אַרויסגעשיקט געוואָרען.

היות אַזעלכע פעלען מיט יודישע אַרבייטער האָבען זיך די לעצטע צייט פערמעהרט, האָט דאָס בעלגישע יוסטיץ מיניסטעריום געפונען פאַר נויטיג צו ווענדען זיך צו דער צענטראַלע פאַר יודישער צדקה אין אַנטווערפּען, וואָס איז אויך די יודישע צדקה-צענטראַלע פאַר גאַנץ בעלגיען, מיט דער ביטע פערעפענטליכען פאָלגענדע מיטיילונג:

„יעדער אויסלענדער, וואָס וויל קו-מען קיין בעלגיען, כדי צו פערבלייבען דאָרט, מוז בעקומען אַ וויזע פון בעל-גישען קאָנסול אין ענטשפּרעכנדען לאַנד. אין זיין בקשה מוז דער עמי-גראַנט אָנווייזען, אַז ער וויל זיך אין בעלגיען באַזעצען.

כּדי אַנ׳אַרבייטער אָדער אָנגעשטעל-טער זאָל בעקומען אַ וויזע קיין בעלגיען מיט וואוינונגס-רעכט, מוז ער צושטעלן דעם קאָנסול אַנ׳אַרבייטס-קאָנטראַקט, וואָס זאָל זיין בעשטעטיגט פון ענט-שפּרעכנדע בעלגישע רעגירונגס-אָר-גאַנען".

די צענטראַלע פאַר יודישער צדקה אין אַנטווערפּען, וואָס טיילט מיט די דאָזיגע ערקלערונג פון בעלגישען יוסטיץ-מיניס-טעריום, גיט צו, אַז צום בעדויערן וועט זי פון איצט אָן נישט זיין בכח אָנגעה-מען זיך פאַר די אַרויסגעשיקטע יודישע עמיגראַנטען, ווי זי פלעגט דאָס נישט זעלטען טאָן ביז איצט.

די צענטראַלע טיילט מיט, אַז פון די געהעריגע רעגירונגס-קרייזען איז איהר אויסדריקליך אָנגעוויזען געוואָרען, אַז פון איצט אָן וועט דאָס יוסטיץ-מיניסטעריום נישט מאַכען קיין שום אויסנאַהמען אין די פעלע, וואָס פערבליי-בען אין בעלגיען לענגער, ווי עס איז אָנגעוויזען אין דער וויזע, וועלען אומ-ברחמנות׳דיג עקספּעדירט און אַרויסגע-שיקט ווערען איבער דער גרעניץ.

ווינער אָפּערעטע אין סקאַלאַ-טעאַטער
דירעקציע: זעמאַל.
היינט דינסטאָג, 8.30 אין אָוענד ווערט געשפּילט:
„דאַלי"
אָפּערעטע אין 3 אַקטען פון הוגאָ הירש. —
עס נעהמט אָנטייל דער גאַנצער פערסאָנאַל. —
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון טעאַטער.

דער סעזאָן אין פּוילישע בערג.

אַ פּאָדלאָגע וועט מען שטענדיג געפינען. — וואָס האָט איהר געזעהן אין די דאָלינקעס? — אָ, גאָט פון פוטבאָל און נאַרטעס! — צאָ פּאַני דאָפּטאָלאָ נאַ גוויאַזדקע? — דער צוקונפטיגער ספּאָרטסמען.

(קאָרעספּאָנדענץ פון זאַקאָפּאַנע צום „נייעם פאָלקסבלאַט").

דער ווינטער-סעזאָן אין זאַקאָפּאַנע איז אין פולען ברען. די צוגען ברענ-גען אָן אַזוי פיל געסט, אַז עס איז זיך נישטאָ וואוהין צו היינצוטון. די פּענ-סיאָנאַטען זענען פול געפּאַקט און בע-זונדערס שווער איז מיט די אָנגעקומענע געסט וועלכע האָבען זיך נישט מיט בעצייטענס קיין בעטגעוואַנד. מיט בעט-געוואַנד איז נאָך ווי ס׳איז: אַביסעל אויף דער פּאָדלאָגע, אַ ביסעל אויף אַ ווערענדע, אַביסעל היגטערן דאַך, אַבי חי געבליבען.

די טייערקייט שטייגט פון שעה צו שעה. ביי געסט איז גלאַט אַ מצוה צו רייסען די הויט. עס האָבען זיך בעווי-זען אויך אַביסעל יונגע-לייט. אָבער די וועלכע האָבען אויף זיי אויסגעקוקט, האָבען פון זיי קיין פיל הנאה נישט. יונגעלייט קומען צו פליהען אויף אַ פּאָר געצעהלטע טעג און אין די טעג מוז מען בעזוכען אַלע אויספלוגס-ער-טער. מען קען דאָך נישט קומען פון זאַקאָפּאַנע און זאָגען, אַז מען האָט נישט בעזוכט די אַלע „דאָלינקעס", אַז מען איז נישט געווען אין „מאָרסקע אָקאָ" וכדומה האָבען טאַקע די „געסט אויף אַ ווייל" אַ שווערע אַרבייט צו לויפען יעדען טאָג אויף אַנ׳אַנדערע אויספלוג.

באַלד פון דעם וואָקזאַל לויפט מען אין דער דאָלינאַ סטראָנזשיסקאַ, אויפ׳ן צווייטען טאָג אין דער „דאָלינאַ ביאַלע-גאָ", אין דער „דאָלינע זאַ בראַמאָן"; נאָכדעם מוז מען פאָהרען אין דער „קאָשטשעליסקאַ" און די אַלע דאָלינעס מוז מען אַדורכגעהן פון איינעם צום צווייטען, ווייל קוים זאָגט איהר, אַז איהר זענט געווען צום ביישפּיל אין דער „דאָלינאַ קאָשטשעליסקאַ" פרעגט מען אייך באַלד: און דעם שלאָפענדען ריטער האָט איהר געזעהן?", און האָט איהר נישט בעמערקט, אַז אַ באַרג דאָרט אין דער דאָלינע האָט מעהר ווייניגער אַ פאָרם פון אַ שלאָפענדען ריטער, און איהר זאָגט, אַז איהר האָט דעם דאָזי-גען נישט בעמערקט, איז געווען אומ-זיסט אייער גאַנצע טרחה? · עס וועט אייך קיינער נישט גלויבען, אַז איהר זענט דאָרט געווען. און אַז איהר זייט קוים פאַרטיג-געוואָרען מיט די „דאָלי-נעס", הויבט זיך ערשט אָן די ריכטיגע אַרבייט: איהר מוזט בעזוכען „מאָרסקע אָקאָ" און „האַלאַ גאַנשיעניצאָוואַ" איז אויך נישט קיין הינד, און וועה איז צו אייך, אוּב איהר האָט נישט געזעהן דעם „טשאַרני סטאַוו". דאָס זעלבע אויספלוגען אויף גאַנצע טעג אין טיפען שניי אין גרויסע פרעסט, און איהר מוזט מאַכען אַנ׳אָנשטעל, אַז די אויס-פלוגען פערשאַפען אייך גרויס פערגע-ניגען.

איך האָב געטראָפען דאָ אַנ׳אויספלוג פון צוויי לאָדזער יודישע פרויען-גימ-נאַזיעס און די געעהרטע פעדאַגאָגען זאָלען מיר מוחל זיין מיין קאָנסערוואַ-טיזם און די אַפּיקורסישע געדאַנקען, וואָס זענען מיך בעפאַלען, אַז כ׳האָב דערזעהן די שילערינס אָנגעטאָן אַלע ווי איינע אין ווייסע מאַנטלען, ווייסע הי-טעלעך און ווייסע שאַרפען (אַ טייל אויך אין הויזען), אַלע „פּאַ פאָרמע" „פּאָ זאַקאָפּיאַנסקו!" האָב איך אַ טראַכט געטאָן: וואָס אַ שטייגער האָט די „פאָר-מע" אויף איין אויספלוג-וואָך געקאָסט די עלטערען פון די קינדער, וויפיל האָט עס געקאָסט טרערען און נערווען מיט וואָס פאַר אַ האַרץ זענען עס בע-בליבען די קינדער, וועלכע האָבען קיין מעגליכקייט נישט געהאַט צו פאָה-רען אָדער צו בעקומען די „פאָרמע"? אין די צודרעהונג אין די שול-למודים און די נסיעה אַליין, ווייל מען פאָהרט דאָך נישט איינגאַנצען בעקוועם, קיין בעקוועמע וואוינונגען און עסען זענען אויך נישטאָ, און דאָס איילעניש אין אַ פּאָר טאָג אַריינצוכאַפּען אַלע אויס-פלוגען! —

גרויסער גאָט פון ספּאָרט און גימ-נאַסטיק. איך האָב מורא דיך צו דער-צערנען, אָבער עס וואָלט נישט אפשר געווען „פּעדאַגאָגישער" — נאָר לאָמיר בעסער שווייגען, ווייל איך פיהל שוין אויף זיך די פערניכטענדע בליקען פונ׳ם אַלמעכטיגסטען אָפּגאָט פון אונזער צייט דעם פּאַטראָן פון פוטבאָל, ליזשוועס-נאַרטעס א. אַ. וו.

אויף די זאַקאָפּאַנער גאַסען, אויף וועלכע מען האָט נאָך די פערגאַנגענע וואָך קוים קוים געזעהן דורכגעהן אַ מענשען, איז איצט געדיכט פון געסט. יודישע קינדער, וועלכע קענען נישט רעדען שטיל, שרייען איבער דער גאַנ-צער גאַס: „צאָ פּאַני דאָפּטאָלאָ נאַ גוויאַזדקע?" פּונקט ווי קיין גרעסערער יודישער יום-טוב איז אין קאַלענדאַר שוין נישטאָ.

אַ מאַמע אין אַ קאַראַקול זשאַקעט מיט אַ זוהנדעלע, בעשטימט אַ בן-יחיד׳ל, שטעהט ביי אַ נעווועלט-שויפענסטער פון שליטלעך און דאָס בחור׳ל גוואַלדע-וועט אויפ׳ן גאַנצען קול — אַ שליטעלע, אַז נישט פּלאַצט ער. און אין אַ מינוט אַרום ווערט שטיל, דאָס שליטעלע ווערט געקויפט און דאָס יונגעלע הויבט אָן זיין ספּאָרט-קאַריערע. נישקשה: ער וועט אויסוואַקסען, וועלען אויך אויף איהם וואַרטען און זיך אַרויסקוקען די אויגען אַזעלכע מאַמעס, ווי זיינע, און אַ גאַנ-צע אַרמעע מיידלעך און ווייבלעך — ספּאָרטס-לייט האָבען ערפאָלג.

טאַטיאַנאַ פ.

לאָדזשער סוחרים האָבּען זיך גראַנדפֿירעזיאַז „באַר’אַרן“

ווי אַזוי אַ קוטנער בחור’ל האָט איינגענאַרט סחורה בײַ לאָדזשער סוחרים.

(–) אין קוטנא איז פֿאַרהאַן אַ גרויס מאַנופֿאַקטור-געשעפֿט פֿון י. ח. וואַלטער. וואַלטער האָט געמאַכט גרויסע קניות אין לאָדז און אין וואַרשע. ער איז אָבער נישט שטענדיג געקומען קיין לאָדז אַליין אײַנקויפֿן, נאָר גאַנץ אָפֿט געשיקט זײַן זוהן אַבראַם. אַבּרהם האָט מיטגעבּרענגט פֿון זײַן פֿאָטער זשירירטע וועקסלען און האָט אַליין גאַכזשירירט. פֿאַר די דאָזיגע וועקסלען האָט וואַלטער גענומען גרויסע פּעקלעך סחורה און די וועקסלען זענען שטענדיג פּינקטליך געצאָהלט געוואָרען דאָס זעלבּע איז אויך געווען פֿאַרגאַנגענע וואָך. אַבּרהם וואַלטער איז געקומען קיין לאָדז, אַרומגעגאַנגען פֿון געשעפֿט צו געשעפֿט, גענומען גרויסע פּעקלעך, בּרעסטע ווי שטענדיג. געצאָהלט מיט וועקסלען זשירירט דורך ח. י. וואַלטער. אַבּרהם האָט נאָך צוגעלעגט זײַן זשירא און גלייך געשיקט נאָך אַ וואָגען און די סחורה אַוועקגעפֿירט. אַזוי האָט אַבּרהמעל געקויפֿט גרויסע טראַנספּאָרטען סחורה בײַ די לאָדזשער פֿירמעס: כמיעלניצקי, רײַף און טאָפּילסקי און אַנדערע. אָפּגעפֿערטיגט זיך אין לאָדז מיט דעם אײַנקויף פֿאַר עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאָטיס איז אַבּרהם אַוועקגעפֿאָהרען קיין וואַרשע און אויך דאָס-זעלבע געמאַכט.

די סוחרים זענען געווען צופֿרידען פֿון די פֿעטע פּדיונות און געוואַרט ביז די וועקסלען וועלען „אײַנגעהען“. מיט אַמאָל האָט זיך פֿאַרשפּרייט אַ קלאַנג, אַז אויף די לעצטע וועקסלען, וואָס אַבּרהם וואַלטער האָט געגעבּען די סוח״ים זענען געפֿעלשט דעם פֿאָטער’ס זשירא און, אַז אַבּרהם אַליין איז שוין נעלם-געוואָרען פֿון פּוילען.

די סוחרים מיט אָנגעשטאָפּטע וועקסלען פֿאַרשפּעלטן האָבּען זיך אַוועקגעלאָזען קיין קוטנא און זיי האָבּען זיך איבּערצייגט, אַז די קלאַנגען זענען אמת. ח. י. וואַלטער טענה’ט, אַז ער וועט קיין גראָשען נישט בּעצאָהלען, ווײַל ער האָט נישט געשיקט זײַן זוהן קיין לאָדז נאָך סחורה, ער האָט נישט אונטערגעשריבּען און נישט זשורירט.

נו, שרײַט חי וקים! אַבּרהמעל איז נישטאָ.

א פֿאָטער דערשיעסט זײַנע 2 זיהן.

(אס) אויף זשעראָמסקי 95 האָבּען זיך אין דער „ווייליגע נאַכט“ פֿערזאַמעלט בּײַ סטאַניסלאַוו גראַמעק עטליכע געסט, צווישען וועלכע עס זענען אויך געווען דער 19-יעהריגער וולאַדיסלאַוו און דער 16-יעהריגער יאַן. ווען נאַכ’ן נעהמען עטליכע כוסות זענען די געמיטער געוואָרען צוהיצט, איז געקומען צו אַ מחלוקה צווישען פֿאָטער און די 2 זיהן, ס’איז דערגאַנגען אַזוי ווײַט, אַז דער אַלטער גראַמעק האָט געכאַפּט אַ רעוואָלווער און זײַנע בּיידע זיהן אַרײַנגעזעצט אין בּויך. בּיידע זיהן זענען אין אַ זעהר שווערען צושטאַנד אָפּגעפֿיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל. דער אַלטער גראַמעק איז אַרעסטירט.

עס קלינגט שוין אין גאַנץ לאָדז,

אַז אַלע אַרט בּיטעס. פּאָדאַניעס, רעקלאַמעס, אַמבּלעמעס און אַלע בּערלעמס, ווינגאַנס, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטאַנציעס ווערען אַמבּעסטען, אַמבּילינסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין בּיוראָ

„פּאַלאַביאַ“ אַלעיאַ 1 מאַי 7.

ווינכטיגע בּעמערקונג: טעגליך פֿון 5 בּיז 7 אָווענטס ערטיילט עצות און אָנווײַזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה׳ לעאָן שווייצער איבּערזעצונגען: הבּ-דעלס און פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען. פּראָטעסטירטע וועקסלען ווערען אַנגענומען אויסצומאָנען מיט אײַגענע קאָסטען. מיטגלידער פֿון פּראָפֿעסיאָנעלע פֿעראײַנען צאָהלען 25% בּיליגער.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פֿון „נײַעם פֿאָלקסבּלאַט“ אַנטוואָרטען אויף יורידישע אַנפֿראַגען. וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפֿטליך פֿון אונזערע לעזער.

> **קופּאָן.**
> יורידישע אָפּטיילונג
> פֿון „נײַעם פֿאָלקסבּלאַט“
>
> בּײַם דערלאַנגען אַן אָנפֿראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פֿון טאָג, ווען די אָנפֿראַגע ווערט אַרײַנגעגעבּען. אויף אָנפֿראַגען אָהן קופּאָן וועט קײן ענטפֿער נישט געגעבּען ווערען.
>
> גילטיג דעם 28. דעצעמבּער 1926.

2736. פּולווערשמעקער.

מען דאַרף פֿאַרמעגען פֿערקויפֿט ווערען דורכ’ן אָפּיעקון מיט דער הסכמה פֿון דער ראַדאַ פֿאַמילינאַ, קאָן דער קונה סײַ ווי אַנולירט ווערען לויט דער אָנקלאַגע פֿון מינדיעהריגען, אָבּער ערשט דעמאָלט, ווען ער ווערט פֿולי-עהריג. ער דאַרף נישט בּעווייזען, אַז דער קונה האָט איהם בּע’עולה’ט.

2737. פּ. ל.

עס איז אַ פֿראַגע, ווי אַזוי איהר האָט קאָנטראַקטירט צו רעכט זיך אין אָבּמאַך וועגען פֿרוכטען אויף די בּוימער, צו וועגען פֿרוכטען פֿון די בּוימער אָדער כּתם וועגען פֿרוכטען. אין ערשטען פֿאַל איז עס אַן אוּמבּעוועגליך אײַגענטום, אין צווייטען פֿאַל — נישט.

2738. אַ לעזער פֿון בּענעדיקטאַ.

מ ר האָבּען שוין נישט איינמאָל געענטפֿערט, אַז עס איז נישט פֿאַרהאַן קיין שום געזעצליכער גרונד צו פֿאָדערן דירה געלד פֿאָראויס, סיידען אַז בּעדינג איז פֿאַרגעזעהען אין קאָנטראַקט אָדער אין פֿאַל, ווען דער לאָקאַטאָר האָט נישט אין שטוב קיין שום ווערטזאַכען אָדער האָלט בּײַ אַוועקפֿאָהרען, דאָס פֿאָדערן דירה-געלד פֿאָראויס, וואָלט נאָך ווי עס איז געווען פֿערשטענדליך בּײַ אַ האַנדעלס לאָקאַל, אָבּער בּשום אופֿן נישט בּײַ אַ וואוינונג, וואַהרשײַנליך, איז דאָס אַ שיקאַנע פֿון הויזווירט, וועלכער וויל אײַך בּעלאַסטען מיט גע-ריכטס-קאָסטען. בּעט דאָס געריכט, אַז מען זאָל די פּרעטענזיע פֿון הויזווירט אָפּוואַרפֿען, ווײַל זי איז פֿאַרלויפֿיג פֿריהצײַטיג.

2739. אַ לעזער פֿון וואָלטשאַנסקאַ.

נישט אַלע 1 שטוביגע לאָקאַטאָרען זענען בּעפֿרײַט פֿון צאָהלען לאָקאַל-שטייער, בּעפֿרײַט זענען נאָר בּלויז די לאָקאַטאָרען פֿון אַ זעלכע לאָקאַלען, וועלכע זענען אַרבּייטסלאָז און האַלטען בּײַ זיך נישט קיין סובּלאָקאַטאָרען, לויט דער לעצטענס בּעקומענער בּלויז פֿאַר דער שטאָדט לאָדז חוזה זענען בּכלל בּעפֿרײַט פֿון צאָהלען וואוינונגס-שטייער אַלע לאָקאַטאָרען, אומאָפּהענגיג פֿון אומשטאַנד פֿון אַרבּייטסלאָזיגקייט, וועלכע צאָהלען גרונד-דירה-געלד נישט מעהר, ווי 60 רובּל יעהרליך.

2740. ש. פּ. ר. פֿון פּלאַץ וואָלנאָשצי.

2741. פֿעשטיין.

2742. אַ לעזער פֿון וויסאָקאַ.

2743. צודקאָוויטש פֿון זשעראָמסקיעגאָ.

וועגען אײַערע ענינים מוזט איהר זיך פּערזענליך פֿערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט טעגליך פֿון 3 בּיז 4 נאָכמיטאָג אין רעדאַקציע, מיטבּרענגענדיג די צײַטונג.

2744. דוד ק-קאָ.

נישט בּלויז אַ זוהן איז מחויב אויס-צוהאַלטען זײַן פֿאָטער נאָר אויך אַן אײדעם מוז געבּען אַלימענטען זײַן שווער. פֿערשטעהט זיך, אויף וויפֿיל דער שווער נויטיגט זיך און דער אײדעם איז בּיכולת צו געבּען.

2745. אַ גרויסע קאָלאָניאַל-הענדלער.

אויבּ איהר ווילט אויסקויפֿען אַ קלע-נערע קאַטעגאָריע פּאַטענט, דאַרפֿט איהר דערויף האָבּען די הסכמה פֿון אורזשאָנד סקאַרבּאָווי. מען מוז זיך וועגען דעם ווענדען מיט אַ מאָטיווירטע בּקשה, אָהן אַזאַ הסכמה פֿון דער פֿינאַנץ מאַכט אויס-צוקויפֿען אַ קלענערע קאַטעגאָריע פּאַ-טענט איז פֿערבּונדען מיט אַ ריזיקאָ.

2746. י. בּ-ט.

אַ 4-טע קאַטעגאָריע פּאַטענט קאָן אויסקויפֿען אַזאַ האַנדעלס אונטערנעה-מונג, וועלכע געפֿינט זיך אין אַ לאָקאַל, וואָס איז ענליך צו אַ בּודקע, אין וואָס עס געפֿינען זיך סחורות אין קליינע קוואַנטומס.

2737. א. רובּינשטיין פֿון קאָנסטאַנטינער

די נאָוועלע וועגען אָפּשטעלען די 6% קוואַרטאַלדיגע הוספֿות צום לוי-פֿענדע דירה-געלד איז גילטיג נור בּיז’ן 1. יאַנואַר 1927. מעגליך, אַז די נאָוועלע וועט פֿערלענגערט ווערען. אויבּ נישט, וועלען די לאָקאַטאָרען פֿון 1-שטוביגע וואוינונגען מוזען צאָהלען פֿאַר’ן 1-טען קוואַרטאַל 1927 — 49 פּראָצ. פֿון גרונד-דירה-געלד, אַ חוץ 6% אויפֿ’ן חשבּון פֿון די אויסגאַבּען.

2747 פּ. ל.

אויבּ אײַער שוואָגער האָט געדינט בּעווייזען, אַז ער איז אין אויסלאַנד פֿון 1915 בּיז דער לעצטער צײַט דראָהט איהם נישט קיין שטראָף. איבּעריגענס האַנדעלט זיך נור וועגען פּעריאָד פֿון פֿאַר דער פּוילישער מלוכה - זעלבּסט-שטענדיגקייט בּיז נאָך דער פּויליש-רו-סישער מלחמה. אומגעפֿעהר פֿון 8. חודש 1918 בּיז 1921. פֿערשטעהט זיך, אַז נור אין דעם פֿאַל דראָהט אײַך נישט קיין שטראָף. אויבּ איהר זענט געווען אין משך פֿון דער דערמאָהנטער צײַט אין אויסלאַנד, אָהן אפֿילו דער קירצסטער הפֿסקה. וואָס שייך דאָס נישט זיך מעל-דען אין פּוילישען קאָנסולאַט אין זײַנער צײַט איז אויף אַזאַ פֿערבּרעכען חל די אַמנעסטיע.

2748 אַ שרכן.

אויף אַ נצריכפּליכען אופֿן קאָן מען אַזאַ אַרט חוב נישט אויפֿמאָהנען.

2749. הערץ פֿון זשוראַוויטש.

2750. אַ לעזער פֿון שייבּלערס מאַרק.

2751. שטייער צאָהלער 620

2752. „נאַדאַנסקאַ“.

וועגען אײַערע ענינים מוזט איהר זיך פּערזענליך פֿערשטענדיגען מיט אונ-זער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פֿון 3 4 נאָכמ., מיטבּרענגענדיג די צײַטונג.

2859. אַ לעזער פֿון קלאַנא.

הגם אײַער שוועהר האָט דאָס געשעפֿט אין זעלבּען לאָקאַל, וואו אײַער פֿרוי האָט געהאַט אַלס פֿרײַליין, פֿונדעסט-וועגען וועט מען די שפּייערן, וואָס זי איז שולדיג געבּליבּען, אויפֿמאָהנען נישט בּײַ אײַער שוועהר, נור בּײַ אײַך.

דער שוחט און די יונגע רבּי’צין

אַ מעשה שהיה נישט אין כּעלעם, נאָר אין מעלעם.

אַ מיאוס’ע מעשה האָט בּעטראָפֿען מיט דעם אַלטען שוחט פֿון מעלעם (ליטע).

די יונגע און שעהנע רבּי’צין פֿון דעם מעלעמער רב, וואָס איז נאָר וואָס פֿון קעסט אַראָפּ און האָט דאָ אין מע-לעם בּעקומען זײַן ערשטע רבנות, האָט זיך שוין עטליכע מאָל געקלאָגט פֿאַר איהר מאַן, אַז איהר געפֿעהלט נישט ווי דער היגער שוחט קוקט אויף איהר און ווי ער שפּרט זיך צו איהר, בּשעת ער. איהר מאַן, דער רב, איז נישטאָ אין דערהיים. איהר געפֿעלט אויך נישט, דאָס, וואָס דער שוחט האָט אַזוי פֿיל שאלות און קומט אָפֿטער טאָג-טעגליך מיט אַזוי פֿיל פּרחות... ווי מען האָט איהר, דער רבּי’צין, דערצעהלט, פֿלעגט ער גאָר פֿאַר’ן פֿריהערדיגען רב נישט האָבּען אַזוי פֿיל שאלות...

— וואָס מיינסטו, מײַן טײַערע? — האָט דער יונגער רב פֿערוואונדערט געפֿרעגט זײַן שעהנע רבּי’צין, זיצענדיג אין לײַדיגען בּית-דין צימער בּײַ גרוי-סער גמרא. — וואָס מיינסטו, איז ער, דער שוחט, מיט דעם אויסען?

— ווייס איך? — ענטפֿערט די רבּי’-צין, וואָס איז געזעסען מיט איהר „אויס-גייהעכץ“, און ווערט רויט בּיז די אוי-ערען. — חיים איך וואָס דער שוחט איז מיט דעם אויסען?... קיין גוטעס אוראי נישט... שטענדיג מאַרקירט ער אויס צו קומען מיט זײַנע פּרחות בּשעת דו בּיזט נישטאָ אין שטוב, און וואַרפֿט אויף מיר אַזעלכע בּליקען, אַז מיר ווערט קאַלט...

— בּיזט גאָר אַ קינד — זאָגט דער רב, און שמייכעלט זיך, אַז קיינער ועהט נישט, הויבּט ער זיך אויף צו איהר פֿון זײַן גרויסער גמרא און גיט איהר אַ קוש אין שטערען, אַזוי אומגע-ריכט, אַז זי האָט זיך שיער נישט צו-שטאָכען מיט איהר נאָדעל. — דו בּיזט נאָר אַ נאַרעלע; איך פֿערשטעה גאָר נישט ווי מאָלט דיר אײַן אַזאַ געדאַנק... ער האָט דאָך אַ ווײַבּ, דער שוחט, און דו בּיזט דאָך אַן אשת איש, דו בּיזט דאָך מײַן ווײַבּ, מײַן ווײַבּעלע, מײַן רבּי’צין!..

די רבּי’צין, לאָזענדיג איהר אויס-גייהעכטס ליגען אויף איהרע קניע איז זיך צופֿוליענדיג שטאַרקער צום רב, מאַכט צו איהם: — אַז דו וואָלסט אַמאָל זעהן די אַלטע שוחט’ישע אַזוי נאָהענט ווי איך זעה איהר ווען זי שטעהט לע-בּען מיר בּיים דאַוונען, אין דער ווײַ-בּערשער שול, וואָלסט גאָר זיך נישט אַזוי געוואונדערט..

— עה, דו רעדסט שוין גאָר... דו רעדסט שוין גאָר... איך וויל שוין גאָר נישט זאָגען ווי — האָט דער רב איהר איבּערגעשלאָגען מיט אַ קוש איבּער איהר שטערען — וועגען אַ פֿרומען יודען, וועגען אַ כּלי-קודש, אַן’אַלטען מאַן. פֿאַסט גאָר נישט אַרויסצולאָזען פֿון מויל אַזאַ לשון-הרע... דיר דוכט זיך נאָר, מײַן טײַערע... דו האָסט מטמא אַליין בּײַזע מחשבות, טראַכטסט אַזוי.. כּאַ-כּאַ!..

דאָס האָט שוין די יונגע רבּי’צין גאָר פֿערדראָסען. האָט זי זיך אַרויסגע-דרעהט פֿון איהר מאַנ’ס הענד, און אַ בּעליידיגטע האָט זי געזאָגט:

— אַט ווייסטו וואָס, קוק אַליין נאָך נאָך פֿון דרויסען, ווען ער וועט קומען אָהער... איך וועל איהם אומישנע לאָזען און אַז דו וועסט זיך קענען מיט דײַנע אויגען אַליין איבּערצייגען...

אַזוי איז טאַקע געווען.. נאָך אין דעם זעלבּען פֿערנאַכט, צווישען מנחה און מעריב, איז דער שוחט אַרײַנגעקו-מען אין רב’ס וואוינונג מיט אַ בּרייטען „גאָט העלף“, און זיך נאָכגעפֿרעגט אויבּ דער רב איז נישטאָ.. דער רב קומט אָבּער קיינמאָל נישט אַהיים פֿון שוהל בּיז נאָך מעריב... די רבּי’צין האָט פֿונ-דעסטוועגען בּכיון געבּעטען דעם שוחט זיך זעצען און וואַרטען, אויבּ ער וויל...

איז ער טאַקע געבּליבּען... איינער אַליין אויג אויף אויג מיט אַ יונגע ווײַבּעל... אָהן אַ ציטיגען מענשען דערבּײַ, אָהן אַ „שומר“.. דאָס אַליין איז דאָך שוין אַ גרויסע עבירה פֿאַר אַ כּלי-קודש... אָבּער דער אַלטער שוחט איז נאָך פֿון מינוט צו מינוט געוואָרען צוהיצטער.. ער האָט געטאָפּעט ווי אַ סאַמאָוואַר, און אַלץ נעהענטער צוגערוקט זײַן שטול צו דער יונגער פֿרוי, וואָס איז געזעסען מיט איהר שטענדיגע אויסגייהעכטס בּײַ’ם טיש ענטקעגען איהם.. עפּעס אַ מעשה האָט ער גענומען דערצעהלען, און די אַלטע אויגען האָבּען איהם געבּרענט דורך די שפּאַקולען, און די פֿיס זײַנע האָבּען אַלץ מאָהל בּעריהרט איהרע שיך-שפּיצען, בּיז ער האָט זיך שוין מעהר נישט געקענט בּעהערשען און, פֿערלירענדיג זײַן לעצטען טראָפּען פֿאַר-זיכטיגקייט, האָט ער מיט שווערע טריט צוגעפֿויזט צו איהר, ווי אַ קירבּעס-וואָרעם. און איהר אָנגעכאַפּט פֿאַר איהר אָרעם און פֿאַר א הר שלאַנקען האַלז.

אַ גליק, וואָס דער רב איז בּאַלד אַרײַנגעלאָפֿען דורכ’ן טיר, ווי אַ שטורם ווינד, און אָנגענומען דעם אַלטען שוחט פֿאַר זײַן גערדיכטע, גראָהע בּאָרד:

— וואָס טוט איהר דאָ, שוחט, בּײַ מיר אין שטוב?

דער זקן איז בּאַלד אָפּגעקיהלט גע-וואָרען, טונקט ווי מען וואָלט איהם אָפּ-געגאָסען מיט אַן’עמער אײַז-וואַסער ער האָט אויסגעבּויגען זײַן קרומען רו-קען און געענטפֿערט אין פֿערלעגענ-הייט:

— גאָר נישט, גאַ-גאַ-גאָרנישט, רבּי, אַ-אַ-אַ-סירחא, רבּי, איך האָבּ געפֿונען אַ-אַ-אַ סירחא!..

— בּײַ מײַן רבּיצין האָט איהר געפֿו-נען אַ סירחא?.. אַזאַ אַלטער יוד! אַ שוחט פֿון אַזוי פֿיל יאָהרען! זוכט גאָר פּירחות, וואו מען דאַרף נישט!...

און אויף מאָרגען האָט דער רב גע-לאָזט רופֿען דער קהלה, אַז ער פֿער-לאַנגט אַ נײַעם שוחט. פֿאַרוואָס? דער רב, האָט, נאַטירליך, נישט געוואָלט דער-צעהלען די אמת’ע אורזאַכע. צוליבּ אַ סירחא, האָט ער ערקלעהרט. . שטעטעל איז געווען שטאַרק איבּעראַשט: צוליבּ אַ סירחא זאָגט מען אָפּ אַן’אַלטען שוחט? האָט דער רב געזאָגט: אַ סירחא צו אַ סירחא איז נישט גלייך... און דוקא ווײַל ער איז שוין אַן’אַלטער מאַן... אַ יונגען מאַן קאָן מען נאָך אַמאָל מוחל זײַן אַ פֿער-זעהן... אָבּער אַ מענש אויף דער עלטער דאַרף דאָך זײַן מעהר אָפּגעהיט...

פֿערשטעהט שטעטעל נאָך בּיז היינ-טיגען טאָג נישט אין וואָס ס’איז בּע-שטאַנען דעם אַלטען שוחט’ס פֿערזעהן... נאָר אַז דער רב זאָגט, מסתּמא ווייס ער דאָך...

אַ שריפטשטעלערין, וואָס איז פערלוירען געגאַנגען,

צום סוף געפינט מען איהר אין אַ האָטעל און זי מאַכט זיך תמעוואַטע.

די גרויסע געהיימניס וועגען דעם פערשווינדען פון דער ענגלישער שריפט-שטעלערין קריסטי האָט נאָכדעם ווי מען האָט איהר איינינע טעג אַרומגע-זוכט אין אַלע ווינקעלעך פון ענגלאַנד און מען האָט די גאַנצע ענגלישע פּאָ-ליציי געשטעלט אויף די פיס, ענדליך זיך אויפגעלייזט. מען האָט איהר געפי-נען אין אַ האָטעל אין האַראָגייט, וואו זי האָט די גאַנצע צייט לוסטיק פער-בראַכט. אין דעם האָטעל איז זי געווען אָנגעגעבען אונטער'ן נאָמען טערעזאַ ניל.

אויסגעפונען האָט איהר איהר מאַן, פּאָלקאָווניק קריסטי, און ביים טרעפען זיך מיט איהר מאַן און מיט דעם פּאָליציי-אַגענט האָט זי דעם מאַן נישט דערקענט און האָט בכלל געמאַכט דעם איינדרוק פון אַ גייסטיג געשטערטע. איצט ווערען דערצעהלט מערקווירדיגע איינצעלהייטען וועגען דער דאָזיגער געשיכטע.

די געסט, מיט וועלכע קריסטי איז צוזאַמען איינגעשטאַנען אין דעם האָ-טעל, האָבען וועגען איהר ערקלעהרט, אַז זי האָט אויף יעדען געמאַכט אַ זיי-ער גוטען איינדרוק. זי האָט ערקלערט אַז זי איז אָנגעקומען פון קייפּטאַון.

עס איז אָפילו קיינעם נישט איינגע-פאַלען, אַז דאָס קען זיין אַנדערש. זי האָט מיט זיך נישט פאַרגעשטעלט קיין שום געהיימניש.

בלויז איינמאָל איז אויף אַ מאָמענט מיט איהר פאָרגעקומען אַ קליינע ענ-דערונג. דאָס איז געווען בעת אַ גע-שפּרעך, וואָס זי האָט געהאַט מיט איי-נעם פון די געסט.

זי האָט צוגעלעגט איהר האַנד צום שטערן און בעמערקט: „עס שיינט אַז איך פערגעס זאַכען".

זי האָט אויך נישט געמאַכט קיין שום פערזוך עפּעס צו פערבאָרגען פון אימי-צען. זי האָט געשפּאַסט, גערעדט מיט די מענשען אין האָטעל, געשפּילט אויף דער פּיאַנאָ, געזונגען פאַר זיי און אויך מיט זיי געטאַנצט.

זי פלעגט אויך אַרויסגיין קויפען נייע קליידער פאַר זיך. זי איז אויך געוועק אין קירכע. איינמאָל האָט זי זאָגאַר בע-טראַכט איהר אייגענע פאָטאָגראַפיע אין אַ צייטונג.

אַן אַנדערע פרוי, וואָס איז אויך איינגעשטאַנען אין דעם זעלבען האָטעל האָט צו איהר געזאָגט בעמערקט אין אַ שפּאַס: „איז די פאָטאָגראַפיע נישט גלייך צו אייך?" זי האָט אויף דעם בילד ווידער אַ קוק געטאָן און געזאָגט: „אָ, אַזוי!" און מעהר האָט זי וועגען דעם נישט גערעדט.

טיילמאָל האָט זי גערעדט צוזאַמען מיט אַנדערע וועגען דעם געהיימניספול-לען פערשווינדען פון פרוי קריסטי, און זי האָט דערביי בעמערקט, אַז עס מוז זיין זייער מערקווירדיג, אַז אַ פרוי זאָל קענען פערשווינדען אָהן איבערצולאָ-זען אַ שפּור וועגען זיך.

אַן אַנדערער גאַסט פון האָטעל האָט מיט איהר פערפיהרט אַ געשפּרעך וועגען דעם ווי אַזוי עס איז צוגעגאַנגען איהר רייזע אויפ'ן ים פון אַפריקאַ.

זי האָט אָבער דערויף גאָרנישט גע-ענטפערט. קיינער האָט נישט געהאַט דעם מינדעסטען פערדאַכט, אַז דאָס איז קריסטי. מען האָט נישט בעמערקט, אַז זי זאָל טראָגען אַ חתונה-ריגנעל, אָבער איינמאָל האָט זי געטראָגען אַ רינג מיט צוויי דיאַמענטען בעזעצט. זי האָט אויך געטאַנצט טשאַרלסטאָן.

פרוי טיילאָר, די אינהאַבערין פון דעם האָטעל, האָט ערקלערט, אַז פרוי קריסטי איז אָהן אַ ריינגעקומען אַזוי ווי יעדער גאַסט.

דינסטאַג אַ גאַנצען טאָג האָט אַ דעטעקטיוו אויפגעפּאַסט אויף איהם ביז וואַנען פּאָל-קאָווניק קריסטי איז אַהין געקומען.

ווי נאָר דער פּאָלקאָווניק האָט זיך בעוויזען איז ער גלייך צוגעגאַנגען צו זיין פרוי. ער האָט צו איהר גערעדט, אָבער עס האָט געשיינט, אַז זי דער-קענט איהם נישט.

וואָס ער האָט צו איהר גערעדט האָט מען נישט געהערט. ער איז נאָכדעם מיט איהר אַריין אין שפּייז-צימער און מיט איהר צוזאַמען געגעסען מאָלצייט.

צו אַ צייטונגס-פאַרשטעהער האָט פּאָל-קאָווניק קריסטי ערקלערט, אַז זיין פרוי געדענקט זעהר שוואַך, אַז זי זאָל זיין פרוי קריסטי, און זי קען זיך בשום אופן נישט דערמאָנען ווי אַזוי זי איז אוועק פון איהר היים. זי האָט פּאָלשטענדיג פערלוירען איהר זכרון און זי ווייס גאָר נישט וועגען דעם וואָס עס איז פאָר-געקומען.

פרוי קריסטי איז שוין אָפּגעפאָרען פון האַראָגייט. זי איז געזעסען אין אַ קופּע פון אַ לאָנדאָן שנעל-צוג מיט די פענסטערלעך פערשטעלט און איהר שוועגער האָט אויף איהר אויפגעפּאַסט ביי דער טיר.

אין אָנפאַנג האָט מען געמיינט אַז זי זעגען אַפּגעפאָרען פון האַראָגייט נאָך לאָנדאָן. פּאָלקאָווניק קריסטי האָט נעהאָט גערעדט וועגען שטעלען זיין פרוי אונטער דער אויפזיכט פון אַ לאָנדאָנער ספּעציאַליסט. עס זענען אויך געמאַכט געוואָרען פאָרבערייטונגען, אַז זיי זאָלען זיך אומקערען אַהיים.

ווען דער צוג איז אָנגעקומען אין לידז איז מיס. קריסטי מיט איהם אַראָפּ און איבערגעזעצט זיך אין אַ צוג נאָך מאַנטשעסטער, מען רעכענט אַז זי וועט איינשטיין אַ שטיקעל צייט ביי איהר שוועסטער. אויף דער פּלאַטפאָרמע זע-נען געשטאַנען אַ גרויסע צאָל מענשען, וואָס האָבען נאָכגעקוקט די געפונענע פרוי און איהרע בעגלייטער.

שוידערליכער מאָרד איבער אַ יודישען בחור אין ווילנא.

דער מערדער-זיינער אַ 17 יאָהריגער קריסטליכער חבר.

אויפ'ן וועג פון דוגילאַוויטש נעבען ווילנאַ איז דערמאָרדעט געוואָרען דער יודישער בחור יעקב קוריצקי פון פּאָ סטאַווו, וואָס איז נאַכהער אין ווילנער „משמרת החולים" געשטאָרבען.

דער אָנפאַלער קאַזשוק, וועלכער איז פערהאַלטען געוואָרען, האָט זיך אַרויס-געוויזען פאַר דעם דערמאָרדעטען בחור'ס אַ חבר, מיט וועמען דער דערמאָרדע-טער האָט אָפט געשפּילט אין דער פּאָ-סטאַווער פוטבאָל-קאָמאַנדע „מכבי".

ווען יעקב קוריצקי איז געפאָהרען אויף דער פוהר אַ חיים פון דעם דוגי-לאַווישער מאַרק, איז צו איהם נישט ווייט פון פּאָסטאַוו צוגעקומען אין וועג קאַזשוק און געבעטען, ער זאָל איהם אַרויפנעמען אויפ'ן פוהר. אויפ'ן וועג האָט קאַזשוק פּלוצלונג אַרויסגעכאַפּט אַ'אייזען און דערלאַנגט קוריצקין עט-ליכע קלעפּ. פון דעם קוריצקי האָט פערלוירען דעם בעוואוסטזיין. דאַן האָט נאָך דער מערדער געכאַפּט אַ האַק און מיט אַ שטאַרקען קלאַפּ אין קאָפּ צו-שפּאָלטען קוריצקין דעם שאַרבען.

דעם שוין כמעט טויטען בחור, האָט דער מערדער צוגעבונדען צו אַ בוים און איהם אַזוי איבערגעלאָזען אויפ'ן פראָסט.

אין אַ היבשער צייט אַרום, איז צו-פעליג דורכגעפאָהרען אַ בעקאַנטער פוי-ער, וועלכער האָט דערזעהענדיג קוריצ-קין אַ צוגעבונדענעם צום בוים, אָפּגע-בונדען איהם און מיט שוואַכע סימנים פון לעבען אַרויפגעלעגט איהם אויף די פוהר און געבראַכט אין פּאָסטאַוו, פון וואַנען ער איז תיכף אָפּגעפיהרט געוואָרען אין ווילנער „משמרת החולים". אויפ'ן וועג האָט דער פערוואונדעטער אויסגערעדט עטליכע ווערטער:

„קאַזשוק ניט זאַביי". דאָס האָט אַרויסגעפיהרט אויפ'ן שפּור פון מער-דער און אַ דאַנק דעם, איז דער מער דער פערהאַלטען געוואָרען. דער מער-דער איז אַלט בסך-הכל 17 יאָהר.

דער מערדער ווערט געשטעלט פאַר אַ שטאַנד-געריכט.

אין פּאָסטאַוו האָט דער שוידערליכער מאָרד פון יונגען 18-יאָהריגען יודישען בחור, וואָס איז דערמאָרדעט געוואָרען דורך זיין קריסטליכען 17-יאָהריגען חבר, אַרויסגערופען אַ שווערען רושם.

Dr. Feliks Bornstein
Cegielniana 4
טעלעפאָן 34.90.
ספּעציאַליטעט: אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג.

Dr. PRYBULSKI
צוריקגעקעהרט.
אָרלאָווסקאַ 1, טעלעפאָן 25-38
ווענערישע און האַר - הויט - קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונד, דאַמען: פון 4—5 נאָכמ.

גוט און געשמאַק ביז'ן לעצטען טראָפּען
מיט גרויסע יובילעאום-פּרעמיעס פון 5 זל. ביז 1000 זלאָטים
איז צו געפינען נור אין דער
טהיי „Ewig"
און איהר צאָהלט נישט קיין גראָשען טייערער פאַר'ן עכטען „עוויג".
792

די ליבעס פון אַ קייזערין.

היסטאָרישער ראָמאַן פון'ם לעבען אין רוסישען קייזערליכען הויף

פון ל. זאַכער מאַזאָך.

(65

די ביידע דאַמען האָבען זיך ווידער געזעצט שפּילען דאַמי-נאָ און מ'האָט אַ לאַנגע צייט נאָך געהערט דעם קלאַפּען פון די שטיינדלעך.

מיטאַמאָל האָט זיך וואָלקאָוו אָנגערופען:

— איך האָב עס!

— נו? — האָבען די ביידע פרויען אויסגעשריגען צוזאַמען.

— אַ מאַסקענבאַל! — האָט ער געזאָגט.

— שוין טויזענד מאַסקענבעלער געהאַט — האָט זיך די צאַ-ריצע אָנגערופען ענטוישט.

— איך בעט אייך, לאָזט מיך דערקלערען מיין פּלאַן.

— נו, דערקלערט.

— דער מאַסקענבאַל וועט הייסען „די פערקערטע וועלט"

— די דאַמען וועלען זיין געקליידעט ווי מענער און די מענער ווי דאַמען: און ביי די דאַמען, און ביי די קאַוואַלירען..

— וועלען מוזען שפּילען זייערע ראָליעס נאַטירליך? — האָט אונטערגעכאַפּט די צאַריצע מיט התפעלות — אויסגעצייכענט! אַ בעניאַלער געדאַנק! וואָלקאָוו איהר זענט אַ זשעני, איך וואָלט אייך דערפאַר געקושט!

וואָלקאָוו איז רויט געוואָרען.

— ניין, ניין — האָט זיך יעליזאַוועטע אַ כאַפּ געטאָן — איך טאָר אייך נישט קושען, אָבער איהר מיך... קושט מיין האַנד!

דער יונגער אַקטיאָר האָט זיך גיך אַרונטערגעלאָזט אויף איין קני און צוגעטראָגען איהרע פינגער צו זיינע ליפּען.

— איך בין מיט אייך צופרידען, זייער צופרידען, ליבער וואָלקאָוו — האָט יעליזאַוועטע ווייטער גערעדט — בעט ביי מיר עפּעס.

— איך דערוועג זיך נישט — האָט אַרויסגעשטאַמעלט דער יונגער קינסטלער.

— גוט, אויב אַזוי וועל איך אַליין אויסבעטען ביי זיך עפּעס פאַר אייך, מיט וואָס איהר וועט זיין צופרידען — האָט איהם יעליזאַוועטע אַ בראָן געטאָן מיט די אויגען — און דערווייל זאָלען מיר אויסאַרבייטען דעם פּלאַן פון דעם מאַסקענבאַל.

איצט איז וואָלקאָוו מיטאַמאָל איינגאַנצען געקומען צו זיך און האָט זיך צופלאַקערט מיט ענטוזיאַזם און אָנגעהויבען צו ענט-וויקלען זיין פּלאַן, פון וועלכען די צאַריצע איז אַלץ מעהר און מעהר בעגייסטערט געוואָרען.

אין שפּעט ביינאַכט, ווען ער האָט פערלאָזען דעם קייזער-ליכען פּאַלאַץ, איז ער געווען דער גליקליכסטער מענש אויף דער וועלט. אונטער דעם בעלויכטענעם פענסטער פון יענעם פליגעל, וואו יעליזאַוועטע האָט געוואוינט, איז ער שטיין געבליבען און האָט גענומען זינגען הויך אויפ'ן קול אַן איטאַליענישע אַריע, גע-מאַכט דערביי מיט ביידע הענד, ווי אַן איטאַליענישער זינגער, האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויף די קני, און ווידער אויפגעשפּרונגען און האָט זיך אַזוי געהאַלטען, אַז די ביידע גרענאַדירען, וואָס זע-נען געשטאַנען אויף דער וואַך פאַר דעם פּאַלאַץ, האָבען איהם בעמערקט.

— דער מענש איז, אַ פּנים פון זינען אַראָפּ — האָט זיך איינער פון זיי אָנגערופען.

— אָדער ער איז שכור — האָט דער אַנדערער בעמערקט.

די פערקערטע וועלט.

אויף מאָרגען האָט די צאַריצע אַרויסגעלאָזט אַ צירקוליאַר צו אַלע מיטגלידער פון איהר הויף וועגען דעם מאַסקענבאַל, וואָס האָט געדאַרפט פאָרקומען דעם קומענדיגען דינסטאָג.

דער בעפעהל, אַז די דאַמען זאָלען זיך אָנטאָן ווי מענער, און די מענער ווי דאַמען, האָט אַרויסגערופען פרייד ביי די פרויען און אומצופרידענהייט ביי די מענער. וואָרום ס'רוב מע-נער האָבען גאַנץ גוט געוואוסט, אַז אין ווייבערישע קליידער וועלען זיי אויסזעהן מיאוס. פערקערט האָט יעדע שיינע פרוי גע-זעהן דערין אַ געלעגענהייט צו קענען אַרויסווייזען וואָס מעהר פון איהר רייץ אין מענערישע קליידער.

און אין יענעם אויפדערנאַכט, פונקט אַכט אַ זייגער, האָט זיך אינ'ם גרויסען זאַל פון קייזערליכען פּאַלאַץ אָנגעהויבען דער מאַסקענבאַל אונטער די קלאַנגען פון מוזיק.

רייצענדיגע ווייבערשע גרענאַדירען, אין גריגע סאַמעטענע קליידער, מיט הויכע בלעכענע היטלען אויף די קאָקעטיש-פריזיר-טע קעפּ, זענען געשטאַנען אויף דער וואַך פאַר אַלע טירען, בעת אויף דער גאַלעריע האָט אַ גרויסער מוזיק אָרקעסטער, אָנ געטאָן ווי דייטשע פויערטעס, מיט רויטע זאָקען, קורצע קלייד-לעך, ברייטע אַרבעל און ווייסע הייבלעך געמאַכט אַ קאָמישען איינדרוק.

אין אַ גאַנץ קורצער צייט איז דער זאַל אָנגעפילט געוואָרען מיט אַ טשיקאַווען עולם, וואָס האָט אייגער דעם אַנדערען ניי-גיריג בעטראַכט.

נאָך וואָלקאָוו'ס פּלאַן, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען, האָבען די מענער זיך פערשטעלט נישט נאָר פאַר פרויען, נאָר אויך פאַר חיות, און האָבען בכלל פאָרגעשטעלט בילדער און גאַנצע סצענעס.

אויף אַ טראָן איז געזעסען אַ פרוי אין אַ גריכישען קאָסט-יום, אַ שטאַרקע פרוי, וואָס האָט פאָרגעשטעלט די הערשערין פון דער וועלט, און זי האָט מיט אַ שמייכעל געדריקט איהר פוס מיט אַ גאָלדענעם סאַנדאַל אויף דר'ערד. אַרום איהר זענען גע-לעגען מענער, אויף די קני, וואָס מיט זייערע מאַסקעס האָבען זיי סימבאָליזירט אַלע פעלקער און שטאַנדען, און זיי האָבען גע-בעטען צו איהר.

אַן אַנדער גרופּע האָט פאָרגעשטעלט די פערשידענע מדרגות פון ליבע און פאַמיליע-לעבען.

אינמיטען פון דער דאָזיגער גרופּע איז געשטאַנען אַ געביי-דע אין איטאַליענישען סטיל, מיט אַן אָפענער וועראַנדע. אויף דער לינקער האַנד פון דער דאָזיגער וועראַנדע האָט מען געזעהן אין אַ וואונדערליכען גאָרטען, אונטער אַ דאַך, פון בלומען גע-פלאָכטע, אַ העכסט קאָמיש פערליבט פּאָרל. אַ שעהנער יונגער-מאַן האָט פערשעמטערהייט פערדעקט זיין פּנים מיט אַ טיכעל און אַ דרייסטע פרוי האָט איהם מיט געוואַלד געשלעפּט אין איהרע אָרעמס.

אויף דער וועראַנדע איז געזעסען אַ מאַן מיט אַן עופעלע אין די אָרעמס און האָט עס געקאָרמעט מיט זיין ברוסט.

אויף דער רעכטער האַנד פון דער הויז האָט אַ בייזע ווייב בעפאַלען איהר ווייבערדיגען מאַן ביי די האָהר און האָט איהם געפּאַטשט די ביינער מיט אַ שטעקען.

אַן אַנדער סצענע האָט פאָרגעשטעלט ווי אַ שיינע, געזונדע פרוי האָט געקאָכט. אַנשטאָט קאָכען האָט זי איינגעשלאָפען אין דעם פּלוג פון מאַן, וועלכע זי האָט אָנגעמריכען מיט אַ גרויסען בייטש

אַ דריטע סצענע האָט פאָרגעשטעלט אַ מלחמה צווישען צוויי ווייבערשע מחנות, וואָס האָבען געקעמפט איינע געגען די אַנדערע אויף לעבען און טויט. אין פאָדערגרונד האָט מען געזעהן אַ האַרמאַט, וואָס איז געשלעפּט געוואָרען פון מענער, און אַ אַפּטיי-לונג פון רייטערס, וועלכע האָבען געריטען אויף מענער אַנשטאָט אויף פערד.

(פאָרטזעצונג קומט).

פערקויף ביליג
(צוליב אבּרייזע)

פּיאַנינאָ

פּירמע צד. זיילער,
עס- און שלאָף-צימער, ווי
אויך אַ קוכע-איינריכטונג.

44 גדאַנסקאַ 44,

אין הויף, קווער-אָפיציגע, 1, שטאָק. 142
פון 3 ביז 6 אין אָוונט. רעכטע טיר.

לונגען-קראַנקהייטען!
רעקאָמענדירט דורך די ה"ה דאָקטוירים
Balsam Thlocolan Aqe
פּי סוכאָטעס, בראָנכיט, הוסט
פערלייכטערט ביי פלעגמאַ, פערשטאַרקט דעם אָרגאַניזם און דעם זעלבסטגעפיהל פון קראַנקען, פערגרעסערט די וואָג פון קערפער.
„Balsám Thlocolán Aqe“ פערקויפען אַפּטייקען.
פערלאַנגט נור אין אָריגינעלער פּאַקונג פון דער אַפּטייק 1462
A. Gąseci w Wárszáwie, ul. Leszno 41

עד מתי עצל תשכב?
ווי לאַנג וועסטו וואַרטען מיט דיינע איצטיגע און פאַר-מלחמה'דיגע וועקסלען?
מתי תקום משנתך?
ווען וועסטו קומען אין ביוראָ
17 פּעטריקאָווער 17
2-טען הויף, פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו מ'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאַוו, קלאַוזולעס, זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעדט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס, קאַסאַציעס, אַדוואָקאַניעס, רעקורסען, וועגען פּעמער אין קאָמיסאַריאַט-רושאָנדו, ביטעס וועגען דירה און אַוושאָנער ראַזיעמטשי און אין אַלע פּאָליציי-בעצירקען, שותּפות-אַקטען, סטאַטוטען, אַקטען אינטערציזיעס, אַקטען דאַראָווינעס, קאַרנע ספּראַוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
רעכטס-קאָנסולענט י. מאַנעלאַ,
פּעטריקאָווער 17, זאַכאָדניאַ 52
שנעל, רעעל און ביליג!

מאַניקור 80 גר.
אין פּריוואַט-אַנשטאַלט
פּעטריקאָווער 60 (אין הויף)
— האַנהורענע פּרייזען! — 138

שערען מיט דער מאַשינקע 40 גר.	קאָפּ-וואַשען 60 גר.
שערען העָרן און דאַמען 70 גר.	עלעקטרישער האַנד-מאַסאַוש 60
ראַזירען מיט קעלניש וואַסער 30	בעזייטיגען אָדמיסקעס 2 זל.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַמאַוואָסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	11-10 3-2, $7^1/_2$-$6^1/_2$
ד"ר רוזשאַנסקי	הויט-און געשלעכטס-קר.	11-10, 2-1
ד"ר גאָלדשטיין-פּאַלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2-12
ד"ר ראַבינאָוויץ	קינדער-קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	$1-11^1/_2$ 6-5
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	4-3, 2-1.1
ד"ר ווינבערג	אינערע, הערץ לונגען-קר.	$1-11$ $7-5^1/_2$
ד"ר סטופּעל	רענטגען	6-4 12-10
א. גראַדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7-3
ג. ראָזען	צאָהן-אַרצט	2-9

צאָהן-מגנדהיילונג, פּלאָמבירונגען, קראַנען, בריקען, א.אַ.וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכליכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שטאַמלער.
אָנמעלדונגען געגען שריפטלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
חדשים אין ד"ר שטאָט.

גאָל-שטיינער-שמערצען
בעזייטיגט אָהן איינשפּריצונג
עלטסטער פעלדשער ש. שושקעוויטש,
קאָנסטאַנטינער 38, טעל. 55-45. 843

בעקאַנטמאַכונג.
די בעוואוסטע וואַר-שאַווער פירמע א. ג. J. KRZYPOW האָט ערעפענט -:- אין -:-
לאָדז, 16 בענעדיקטאַ 16
א מעבעל-לאַגער
קויפט און פערקויפט אַלערליי מעבעל, דיוואַנעס, ניי-מאַשינען, ווי אויך גאַרדע-ראָבען. אַנטיקען און פּעלצען. כ'קויף פּיאַנינאָס, אין כ'צאָהל די העכסטע פּרייזען; קומט און איבערצייגט אייך 782

Zakład fotograficzny
„PARISIEN“ ŁÓDŹ, BRZEZINSKA 69.
דערמיט מאַך איך בעקאַנט, אַז צוליב רעקלאַמע האָב איך איינגעפיהרט אויסערגע-וועהנליכע נידריגע פּרייזען אויף מיינע קינסטלעריש אויסגעפּערטיגטע פאָטאָגראַפיעס לויט די אונטען אויסגערעכנטע אויסנאַהמס-פּרייזען:

6 פּאָסטקאַרטען ג. פ. דאָפּעלט רעטושירט 3 זל.
6 קאַבינעט-בילדער " " 8 "
1 אָריגינאַל-פּאָרטרעט ג. פ. 8 "

אויסער דעם גרופּען-אויפנאַהמען. אויסער'ן אַטעליער ווערען אויך אָנגענומען אויפנאַהמען צו זעהר מעסיגע פּרייזען. | צופאָהר מיט'ן טראַמוואַי נומער 1.
בעמ.: צו יעדען האַלבען טוץ פּאָסטקאַרטען ווערט צוגעגעבען אַ פּאָטאָ-פּאָרטרעט.

לעטשניצע (פאַר קימענדע קראַנקע)
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען און ערצטליך דענטיסטישער קאַבינעט
„SALUS“
גלובנאַ 41 טעל. 46-65.
איז טעגליך פון 9 פריה ביז 8 אין אָוו. זונטאָג— פון 9 פ"יה ביז 2 נאָכמ.

ד"ר ז. ראַקאָווסקי	אויערן-האַלז און נאָז-קראַנקהייטען	פון 11 — 12
ד"ר לאַנדאַו	אינערליכע קראַנקהייטען	פון 1 — 2 און פון 5 — 7
ד"ר דינענזאָהן	קינדער-קראַנקהייטען	פון 11-12 און 4.30-6
ד"ר וויים	כירורגישע קראַנקהייטען	פון 1—2 און פון 6.30—7.30
שמערלאָווסקי	פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע	2.30 - 3.30, 5.30-6.30 זונטאָג פון 12—1
" זילבערשטראָם	הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה.	פון 11.30—1 און 7-8
ד"ר גאָלדבערג	אויגען-קראַנקהייטען	פון 10.30—12.30
ד"ר גאָלדרינג	אינערליכע קראַנקהייטען	פון 11—12 און פון 3-5
צאָהן-אַרצט פרוי לאַנדקאַו סט. נעלבערג	צאָהן-און מויל-קראַנקהייטען	9.30—12 און פון 4-7, 12—2 און פון 7-8

אַפּאַראַטונקס, אָפּעראַציעס, איינשפּריצונגען, פּאָקען-שטעלען. אַלערליי אַנאַ-ליזען, (ווי אורין, פלעגמע, בלוט אז"וו) דורכלייכטונגען און רענטגען אויפ-נאַהמען. קורס פאַר שטאַמלער. געבורטס-הילף געראַמונגען פאַר מו-טערס. קינסטליכע ציין, קראַנצען, גאָלדענע בריקען, פּלאָמבען א. אז. וו. ספּעצ. קורסען פאַר שטאַמלער. חדשים אין שטאָדט.
שוץ-אימפּונגען נעגען שקאַרלאַטין. 113

טליתים-פאַבריק
אויסערגעוועהנליך פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע זיידענע טליתים פון פּעטערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטייל! מיט אויסערגעוויינליך, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית
צו בעקומען בילינער ווי איבעראַל
ביי א. ה. ציטריגאָווסקי, קאַמיענאַ 1,
אין צווייטען טויער, פּאַרטער. קומט און איבערצייגט אייך! 893
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע, רענטגענ-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 6—9 אין אָוונד, פרויען—12 ביז 3 נאָכם. 873

Dr. ADAM
Grosglik
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראַנקה, רענטגען און לילאַ-הייל אינסט.
נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונד.

Dr. med.
Braun
פּאַלודניאָווואַ 28
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 9—12 פריה.
און פון 5 — 8 אָוונד

Dr. med. J. Szmerłowski
פרויען-קראַנקה. און אַקושעריע
נעמט אָן פון 3 ביז 5.
פּעטריקאָווער 17,
טעלעפאָן 13-7.

א גוטע קעסטעריי 139
צו פיינע פלאָר-שטריפּען ווערט גענוצט פון זאַפּאָרט און זאַקען פאַבריק פון עפּשטיין, קילינסקי 102
שטענדיגע אַרבייט געזיכערט.

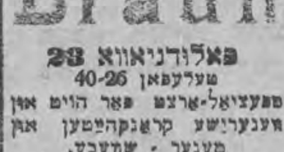

Dr. med.
B. FROM
אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען.
פּאַנסקאַ 12, טעל. 4.2-61
נעמט אָן פון 3—5 נאָכם. 557

בעקאַנטמאַכונג.

איך אַלס בעוואוסטער פאַכמאַן, מאַך בעקאַנט מיינע ג. קונדשאַפט, דאָס די פאַבריק פון שאַמאָט-אייוועז און קוכעז פון די בע-וואוסטע פירמע גרינהאַלק און ראָזענבלום פון וואָלטשאַנסקאַ 63 איז געוואָרען סע-פּאַרירט און כ'האָב געעפנט אַ פאַבריק אויף
פּעטריקאָווער 37
וואו איך בעזיץ אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע
שאַמאָט-אייוועז און קוכעז
רעעלע בעהאַנדלונג! פּינקטליכע אויספיהרונג!
מיט אַכטונג י. גרינהאַלץ,
פּעטריקאָווער 37. 707

Lek. Dentysta
Jakób Botwinik
געאַרבייט אין דער לאָדזשער קראַנקען-קאַסע איבער 4 יאָהר, נעהמט יעצט אָן טעגליך, אויסער שבת פון 3 ביז 9 אָוונד אויף דער
נאָוואָמיעסקאַ 26, פראָנט 2. שטאָק
היילען, פּלאָמבירען, צאָהן-ציהען אָהנע שמערצען, קינסטליכע ציהן, קראָנען און גאָלד-בריקען.
▲▼▲▼ ציגענגליכע פּרייזע. ▼▲▼▲
פאַר מיטגל. פון קראַנקען-קאַסע און זייערע פאַמיליעס זעהר ביליג

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָ'בענד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן-קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	9—12, 4—5
ד"ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	10—12, 5—6.30
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכטס קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען-קר. כ'רורגישע	12.30—2
ד"ר פליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	$1^1/_2$—$2^1/_2$
ד"ר בערנשטיין	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

בטולא-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. ז. וו. פּאָקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג איינ-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויך פערלאַנג — היזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען ווי אורין, פלעגמע און בלוט. 2120
אימפּונגען נעגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפנט געוואָרען אַ דענטיסטישער קאַבינעט
עס געהען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	9—2 נ"מ.
ד"ר לאָזשינסקאַ סטאַראָזאַלסקאַ	צאָהן-אַרצט	3—7.30

קינסטליכע ציהן, קראָנען, פּלאָמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.

שייטלען
פון פערשידענע קוואַליטעטען האָר, פערש. מאָדעלן, גוטע אויסאַרבייטונג, רעעלע בעהאַנדלונג. צו בעקומען קאַמיענאַ 5, 2-טען הויף לינקס, איינגאַנג, 2-טען שטאָק ביי בצלאל פּאַרושוצקי.

קאַראַשען, באָטען
צו רעפּערירען ווערען אָנגענומען ביים ציטרינאָס-פּערקויפער אויף רוג נאָוואָמיעסקאַ 1.
פּריוואַט-וואוינונג אַנדראַזשאַ 14 ביים שוסטער אין פּראָנט-געוועלב. 819

Dr. med.
LUDWIK RAPEPORT
Pr. Narutowicza 25 (Dzielna) tel. 44-10.
ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4 ביז 7 אָוונד.

– Dr. –
Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז, און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9
טעלעפאָן 27-81.
שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגיערסקאַ 17 פון 10—11 און פון 2—3 נ.מ.

Dr. med.
J. Polakow
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
Konstantynowska 37
טעלעפאָן 39-75
נעמט אָן פון 5—$6^1/_2$ אָוו. אויך דער היים און פון 2—3 אין דער לעטשניצע אויף נייעם-מאַרק, פּעטריקאָווער 294.

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-אַרצט פאַר נירען, בלאָזען און האַר-קראַנקהייטען
Nawrot 8,
telefon 19-90.
עמפּפאַנגט פון 4—7 אָוו. 541

אַבאָנעמענטס-פּרייז:

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Bruntowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman